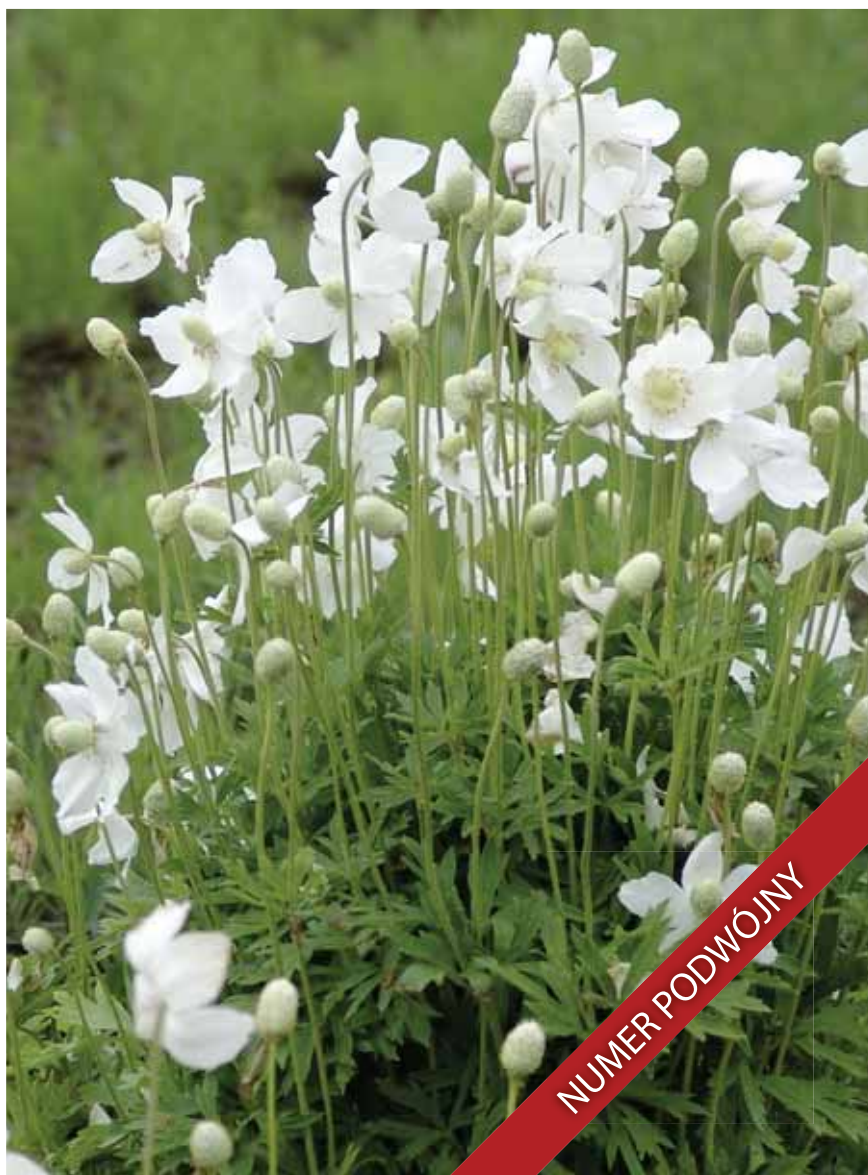

CZASOPISMO UNIWERSYTETU PRZYRODNICZEGO W POZNANIU

WIEŚCI

AKADEMICKIE

NUMER PODWÓJNY

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

LIPIEC 2019
NR 3-6 (246-249)

ISSN 1429-3064

NAGRODA
IM. JÓZEFA
ŁUKASZEWICZA
Poznańska
2018

dla

Agnieszki Wilkaniec

autorki książki

*Stan zachowania i trwałość historycznych układów
przestrzennych dawnych wsi i majątków
w strukturze Poznania*

wydanej przez

Wydawnictwo Uniwersytetu
Przyrodniczego w Poznaniu

DYREKTOR
BIBLIOTEKI RACZYŃSKICH

Anna Gruszecka

PREZYDENT
MIASTA POZNAŃ

Jacek Jaśkowiak

Biblioteka
Raczyńskich

Poznań, 3 kwietnia 2018

○ Pierwsza Rada Uczelni powołana (<i>Iwona Cieślak</i>)	2
SUKCESY NASZEJ UCZELNI	
● Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu laureatem nagrody Wawrzyn Pracy Organicznej (<i>Iwona Cieślak</i>)	2
SUKCESY NASZYCH NAUKOWCÓW	
● Profesor UPP, dr hab. Jerzy Nawracała, przewodniczącym European Soybean Improvement Network (<i>Iwona Cieślak</i>)	3
● Profesorowie Henryk Jeleń oraz Maciej Skorupski w Radzie Doskonałości Naukowej (<i>Iwona Cieślak</i>)	3
● Laureaci konkursu Narodowego Centrum Nauki PRELUDIUM 15 (<i>Jerzy Lorych</i>)	4
● Dziesięciu naukowców UPP beneficjentami konkursów OPUS 16, PRELUDIUM 16 i SONATA 14 (<i>Iwona Cieślak</i>)	5
● Nadanie godności Doktora <i>Honoris Causa</i> Prof. Dr. Hab. Andrzejowi Rutkowskiemu (<i>Jerzy Lorych</i>)	6
WIEŚCI O NASZYM PATRONIE	
● Profesor dr hab. Grzegorz Skrzypczak trzynastym Przyjacielem Wierzenicy (<i>Ewa J. i Włodzimierz Buczyński</i>)	8
○ XV Forum Zootechniczno-Weterynaryjne (<i>Jolanta Różańska-Zawieja i Zbigniew Sobek</i>)	9
○ Mebel SMART autorstwa studentki UPP z kolejną nagrodą (<i>Iwona Cieślak</i>)	12
SUKCESY WYDAWNICZE	
● Dwie znakomite publikacje profesora Hieronima Jakubowskiego (<i>Ryszard Słomski</i>)	11
● Doktor inż. Agnieszka Wilkaniec laureatką konkursu POSNANIA 2018 oraz nominowana do Nagrody PTPN (<i>Iwona Cieślak i Ewa Strycka</i>)	11
SUKCESY NASZYCH STUDENTÓW	
● Studenckie Koło Leśników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu Leśną Instytucją Roku 2018 (<i>Władysław Kusiak</i>)	12
● Wyróżniona praca magisterska absolwentki UPP (<i>Grażyna Adamczyk</i>)	12
● Sesja Studenckich Kół Naukowych UPP (<i>Iwona Cieślak</i>)	13
WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA	
● Katedra Meblarstwa WTD UPP na wystawie prestiżowych targów Stockholm Furniture & Light Fair 2019 (<i>Beata Fabisiak</i>)	14
● Absolutorium studentów anglojęzycznych (<i>Iwona Cieślak</i>)	15
● Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu na misji edukacyjnej w Indiach (<i>DzMIK UPP</i>)	16
● Inicjatywa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu dla studentów i doktorantów z Afryki (<i>Iwona Cieślak</i>)	17
WSPÓLPRACA Z GOSPODARKĄ	
● Studia dualne „żywnie zwierząt” nabierają tempa. Przedstawiciele wiodących wytwórni pasz i środków żywienia zwierząt odwiedzili Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, czyli studia dualne żywienia zwierząt nabierają tempa (<i>Jan Mazurkiewicz</i>)	18
Z POMOCĄ GOSPODARCE	
● Sadzimy las na terenie pokłeskowym w Nadleśnictwie Gniezno (<i>Jolanta Węgiel</i>)	19
PUBLIKACJE NASZYCH PROFESORÓW	
● Jerzy Wiśniewski, <i>Nauczyciele akademicy poznańskich leśników w karykaturze, anegdocie, wspominkach</i>, Poznań 2019 (<i>Władysław Chalupka</i>)	20
○ Szparagowa wiosna! Otwarcie sezonu szparagowego w Polsce (<i>Anna Zaworska</i>)	21
JUBILEUSZE	
● Profesor Tadeusz Hołubowicz skończył 90 lat (<i>Roman Hołubowicz</i>)	22
● X Jubileuszowe Zawody Młodych Leśników (<i>Sylwester Groblewski</i>)	22
WIEŚCI Z KOŁA LEŚNIKÓW WL UPP	
● Podsumowanie działań Sekcji Teriologicznej Koła Leśników UPP w pierwszej połowie roku (<i>Kinga Trzeciak-Sieprawska</i>)	24
○ Szkolenie „Wykorzystanie elementów <i>coachingu</i> w psychodietetyce” (<i>Dział Marketingu i Komunikacji</i>)	25
○ Finał XXI Ogólnopolskiej Olimpiady (<i>Iwona Cieślak</i>)	26
○ XII edycja Targów Pracy na UPP (<i>Iwona Cieślak</i>)	26
○ Branżowe Targi Pracy 2019 na WTD (<i>Iwona Cieślak</i>)	27
○ Światowy Dzień Wody na Wydziale Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej UPP (<i>Iwona Cieślak</i>)	27
○ Dzień Współpracy na Wydziale Ekonomiczno-Społecznym UPP oraz konkurs „Zostań ekonomistą” (<i>Iwona Cieślak</i>)	28
○ Przyroda od A do Z – Uniwersytet Młodego Odkrywcy na Wydziale Rolnictwa i Bioinżynierii UPP (<i>Łukasz Mendyk</i>)	29
○ Inauguracja Uniwersytetu Młodych Przyrodników na WTD (<i>Iwona Cieślak</i>)	30
○ Sołacz kolebką poznańskich leśników (<i>Ewa Strycka</i>)	31
WSPOMNIENIA	
● Profesor dr Józef Broda (1920–2019) (<i>Hubert Szramka</i>)	32
● Ksiądz kanonik Marian Mikołajczak (1931–2019). Sługa Uniwersytetu (<i>Stanisław Kozłowski</i>)	33
LOSZY NASZYCH PRACOWNIKÓW	
● Wspomnienie o moim Dziadku, dr. Franciszku Stryjewskim. W 110 rocznicę urodzin i 30 rocznicę śmierci (<i>Ewa Jerzak</i>)	34
WIEŚCI Z DUSZPASTERSTWA PRACOWNIKÓW UNIwersYTETU PRZYRODNICZEGO W POZNANIU	
● Kościół i uniwersytet (<i>Ewa Strycka</i>)	36
WIEŚCI Z ZakłAdÓw DOŚWIADCZALNYCH	
● Zakłady doświadczalne UPP na tle stulecia nauk rolniczo-leśnych Poznań (<i>Kamila Bryll i Ryszard Jaworski</i>)	37
WIEŚCI Z ZakłAdÓw DOŚWIADCZALNYCH – NOWE INWESTYCJE	
● Nowy budynek doświadczalno-dydaktyczny wraz z wiatą garażową w Złotnikach (<i>Iwona Cieślak</i>)	40
WIEŚCI Z ZakłAdÓw DOŚWIADCZALNYCH	
● Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne Brody nagrodzone na Narodowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych – Poznań 2019 (<i>Gabriela Woźna</i>)	42
● Sukces RGD Brody i RGD Swadzim w Sielinku (<i>Gabriela Woźna i Jerzy Kaczmarek</i>)	42
W SERII WIEŚCI Z CENTRUM KULTURY FIZYCZNEJ	
● Dokonania naszych sportowców (<i>Karolina Dopierala</i>)	44
WIEŚCI Z ARTLIFE UNIVERSITY GALLERY	
● Jacek Jagielski – <i>Spektrum</i> . Wystawa artystyczna w budynku Biblioteki Głównej i Centrum Informacji Naukowej, 30 maja 2019 r. (<i>Ewa Strycka</i>)	46
STARE WARCIAŃSKIE POCZTÓWKI PROFESORA BOGDANA J. WOSIEWICZA	
● Poczтівka po dwakroć artystyczna (<i>Bogdan J. Wosiewicz</i>)	47

dwumiesięcznik

Wydawca:

Uniwersytet Przyrodniczy
w Poznaniu

Przewodniczący Rady Programowej:

Krzysztof Szoszkiewicz

Członkowie Rady Programowej:

Dorota Swędrzyńska,
Dorota Wrońska-Pilarek,
Paweł Maćkowiak,
Edward Roszyk, Hanna Piekarska-Boniecka,
Dorota Piasecka-Kwiatkowska,
Emilia Wytykowska-Sroka,
Jakub Hadyński, Krzysztof Dudek,
Emilia Zawieja

Redaktor naczelna:

Ewa Strycka
4est@up.poznan.pl

Adres redakcji:

60-693 Poznań, ul. Witosa 45
tel. 618 48 77 80
tel. kom. 502 19 82 46

Wersja elektroniczna:

www.au.poznan.pl
www.up.poznan.pl

Skład i łamanie:

SCRIPTOR s.c.

Druk:

Zakład Graficzny
Uniwersytetu Przyrodniczego
w Poznaniu

Fotografie na okładce:

Na pierwszej stronie: Władysław Danielewicz
na drugiej skan: Wydawnictwo UPP
na trzeciej: Bogdan J. Wosiewicz
na czwartej: Biuro Rektora UPP

Redakcja stara się zwracać materiały niezamówione i zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń. Za treść merytoryczną artykułów odpowiadają autorzy.

Fot. Krystyna Madejska-Pawlak

Pierwsza Rada Uczelni powołana

Na XXV posiedzeniu Senatu UPP powołano pierwszą Radę Uczelni. W jej skład weszło siedem osób: trzy spośród wspólnoty uczelni, trzy spoza niej oraz przewodnicząca Samorządu Studentów UPP. Powołanie takiego organu wymaga nowa ustawa o szkolnictwie wyższym i nauce.

Powołanie Rady Uczelni przewiduje nowa ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, która zakłada, że od przyszłego roku akademickiego na każdej uczelni publicznej w Polsce ma się pojawić gremium monitorujące gospodarkę finansową i zarządzanie uczelnią, a także wskazujące kandydatów na rektora (po zaopiniowaniu przez Senat). Rada ma też opiniować projekty statutu i strategii uczelni oraz sprawozdania z jej realizacji.

Zgodnie z przepisami w skład rady uczelni wchodzi sześć lub osiem osób powołanych przez Senat oraz z mocy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Poznaniu zdecydowano się na skład siedmioosobowy:

- prof. dr hab. Piotr Goliński, kierownik Katedry Łąkarstwa i Krajobrazu Przyrodniczego, Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii
- prof. dr hab. Jacek Nowak, dyrektor Instytutu Technologii Żywności Pochodzenia Roślinnego, Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu

- prof. dr hab. Wiesław Olek, kierownik Katedry Mechaniki i Techniki Ciepłej, prodziekan ds. nauki i współpracy z granicą Wydziału Technologii Drewna
- mgr inż. Tomasz Markiewicz, absolwent Wydziału Leśnego Akademii Rolniczej w Poznaniu, obecnie Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Poznaniu; w 2013 r. został wybrany na stanowisko wiceprezesa Europejskiej Unii Leśników (Union of European Foresters)
- mgr inż. Adam Radaś, absolwent Akademii Rolniczej w Poznaniu, założyciel Firmy Produkcyjno-Handlowej PAULA i MEMBRA
- mgr inż. Henryk Świącicki, absolwent Akademii Rolniczej w Poznaniu, prowadzi na obszarze 1100 ha prywatny Rolniczy Zakład Doświadczalny w Baborówku, gmina Szamotuły; prezes Związku Hodowców Koni Wielkopolskich
- przewodnicząca Konwentu Samorządu Studentów Izabela Pańczyk.

Na Przewodniczącą Rady Uczelni Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu uchwałą Senatu powołano mgr. inż. Tomasza Markiewicza. Kadencja pierwszej Rady potrwa od 1 kwietnia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. ♦

Iwona Cieślik

Sukcesy naszej uczelni

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu laureatem nagrody Wawrzyn Pracy Organicznej

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu znalazł się w gronie laureatów nagrody Wawrzyn Pracy Organicznej 2019. Wyróżnienie to jest przyznawane przez Unię Wielkopolską osobom i organizacjom, które inicjują rozwój gospodarczy, kulturowy i społeczny w Wielkopolsce. Wręczenie nagród odbyło się 11 kwietnia 2019 r. podczas VIII Gali Dni Pracy Organicznej „WOLNA–WIELKA–ORGANICZNA” w Sali Białej Bazaru Poznańskiego. W imieniu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu statuetkę odebrał prof. dr hab. Roman Gornowicz, prorektor ds. kadr i rozwoju Uczelni.

Wawrzyny Pracy Organicznej są przyznawane w sześciu kategoriach: Wawrzyn Honorowy, Wawrzyn im. Emilii Szanieckiej, Wawrzyn – Praca na rzecz wspólnot lokalnych, Wawrzyn – Kultura, Wawrzyn – Edukacja oraz Wawrzyn – Partnerska formuła budowania gospodarki. W tym roku do Wawrzynu Pracy Organicznej zgłoszono 78 kandydatur. W marcu 2019 r. kapituła pod przewodnictwem prof. Pawła Łączkowskiego podjęła decyzję o przyznaniu 10 Wawrzynów Pracy Organicznej w pięciu kategoriach. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu otrzymał wyróżnienie w kategorii edukacja. ♦

Iwona Cieślik

Laureaci tegorocznej edycji nagrody Wawrzyn Pracy Organicznej podczas konferencji prasowej; przy mikrofonie prorektor ds. kadr i rozwoju Uczelni, prof. dr hab. Roman Gornowicz

Fot. archiwum DZMIK UPP

Sukcesy naszych naukowców

Profesor UPP, dr hab. Jerzy Nawracała przewodniczącym European Soybean Improvement Network

W ostatnich latach zwiększyło się zainteresowanie uprawą soi. W Europie obszar jej uprawy rośnie bardzo szybko: z 2,6 mln ha w 2012 r. do 4,4 mln ha w 2018 r. W związku z tym w wielu państwach europejskich rozpoczęto nowe programy hodowli nowych odmian soi.

W ubiegłym roku powstała inicjatywa utworzenia European Soybean Improvement Network (ESIN), organizacji będącej platformą łączącą wszystkich, którzy prowadzą badania oraz zajmują się hodowlą soi w Europie. Pierwsze spotkanie grupy inicjatywnej odbyło się 6 listopada 2018 r. w Tull pod Wiedniem na University of Natural Resources and Life Sciences, Vienna (BOKU). Wzięli w nim udział hodowcy soi z kilkunastu państw. Drugie spotkanie robocze grupy odbyło się 20 maja 2019 r. w Katedrze Genetyki i Hodowli Roślin UPP. Do Polski zawitali naukowcy i hodowcy z Austrii, Niemiec, Serbii, Rumunii, Mołdawi i Polski oraz przedstawiciele Donau Soya Association, organizacji promującej w Europie uprawę soi niemodyfikowanej genetycznie. Podczas zebrania na pierwszego przewodniczącego ESIN wybrano prof. UPP, dr hab. Jerzego Nawracałę, kierownika Katedry Genetyki i Hodowli

WRB, a na sekretarza organizacji Leopolda Rittlera – Head of Research and Innovation w Donau Soya Association. ♦

Iwona Cieślík

Fot. archiwum Jerzego Nawracały

Drugie spotkanie robocze grupy European Soybean Improvement Network odbyło się 20 maja 2019 r. w Katedrze Genetyki i Hodowli Roślin WRB UPP; prof. Jerzy Nawracała stoi w pierwszym rzędzie trzeci od prawej

Profesorowie Henryk Jeleń oraz Maciej Skorupski w Radzie Doskonałości Naukowej

W pierwszej kadencji Rady Doskonałości Naukowej (RDN), której skład opublikowało Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zasiądzie 141 członków. Wśród nich jest dwóch profesorów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, będących reprezentantami w dziedzinie nauk rolniczych: prof. dr hab. Maciej Skorupski (nauki leśne) oraz prof. dr hab. Henryk Jeleń (technologia żywności i żywienia). Skład RDN został wybrany w ramach wyborów, w których mogły wziąć udział wszystkie osoby posiadające stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora. Na liście uprawnionych do głosowania było ponad 28 tysięcy naukowców. Frekwencja wyniosła niemal 63%. Głosowanie przeprowadzono odrębnie dla każdej dyscypliny. Osoba uprawniona do głosowania w ramach danej dyscypliny mogła oddać głos na maksymalnie trzech kandydatów.

Rada będzie dbała o najwyższe standardy jakości działalności naukowej wymagane do uzyskania stopni naukowych, stopni w zakresie sztuki i tytułu profesora. Docelowo zastąpi Centralną Komisję ds. Stopni i Tytułów w dziedzinie nadzoru nad indywidualnymi postępowaniami awansowymi. W skład RDN weszło po trzech przedstawicieli każdej dyscypliny. Pierwsza kadencja organu rozpoczęła się 1 czerwca 2019 r. ♦

Iwona Cieślík

**Rada Doskonałości Naukowej
- prezentujemy
wyniki wyborów!**

Laureaci konkursu Narodowego Centrum Nauki PRELUDIUM 15

W ostatnim konkursie PRELUDIUM 15 Narodowego Centrum Nauki o granty na badania ogółem aplikowało 1132 słuchaczy trzeciego stopnia studiów, niemających jeszcze stopnia naukowego doktora. Ostatecznie komisja weryfikacyjna do finansowania zakwalifikowała wnioski 259 młodym naukowcom, w tym dwojgu doktorantom z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: mgr Aleksandrze Skoczek-Rubińskiej z Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu oraz mgr. inż. Kamilowi Kozłowskiemu z Wydziału Rolnictwa i Biotechnologii. Jest to ich duży osobisty sukces, otrzymane dofinansowanie bowiem pozwoli na zrealizowanie ambitnych projektów badawczych. A jak powiedział dyrektor NCN prof. Zbigniew Błocki: „Konkurs PRELUDIUM jest ewenementem na skalę światową. Dzięki doświadczeniu zdobytemu w realizowaniu projektów badawczych młodzi naukowcy, rozpoczynający karierę naukową, mają szansę szybciej zapoznać się z systemem grantowym”.

Każdy absolwent wyższej uczelni, mający ambicje i wysoką średnią, zadaje sobie pytanie, jaką wybrać przyszłość. Ukończyć kilkuletnie trudne studia doktoranckie i kontynuować zainteresowania naukowe czy w praktyce zdobywać doświadczenie zawodowe. Takie zapewne pytania zadawali sobie również tegoroczni laureaci konkursu PRELUDIUM, którzy zdecydowali się na karierę naukową.

Magister Aleksandra Skoczek-Rubińska po ukończeniu studiów licencjackich, a potem magisterskich na kierunku dietetyka, podjęła pracę na stanowisku dietetyka w szpitalu akademickim, a następnie ośrodka rehabilitacyjnym. Po zdobyciu praktycznych doświadczeń i ukończeniu w podyplomowych studiów z przygotowania pedagogicznego w dziedzinie dydaktyki medycznej zdecydowała o wyborze przyszłości naukowej. Dziś tej decyzji nie żałuje. Będąc na drugim roku studiów doktoranckich w Instytucie Żywności Człowieka i Dietetyki, aplikowała o finansowanie badań. Komisja NCN przyznała 210 tys. zł na realizację projektu badawczego na temat „Związku pomiędzy wzorami podjadania i wyborem pożywienia a zdrowiem metabolicznym kobiet w okresie okołomenopauzalnym i pomenopauzalnym”. Choć menopauza jest naturalnym procesem w życiu każdej kobiety, to zmiany zachodzące w ich organizmie można obserwo-

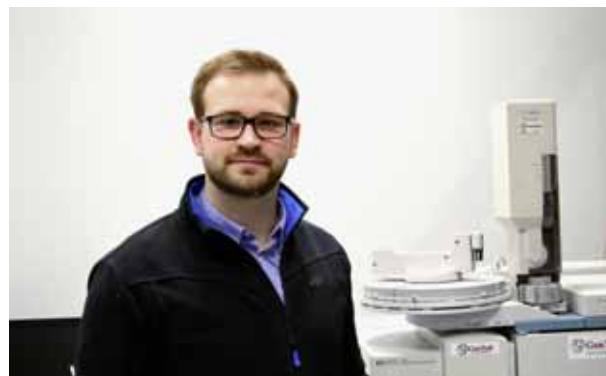
wać kilka lat przed jej wystąpieniem – twierdzi doktorantka. Obniżona czynność hormonalna jajników, brak aktywności fizycznej, zmniejszające się tempo przemiany materii sprzyjają wzrostowi masy ciała kobiet, w tym tkanki tłuszczowej trzewnej, której nadmiar stanowi jeden z czynników ryzyka rozwoju chorób metabolicznych. Wstępne wyniki badań na mysim modelu menopauzy dowodzą, że jedną z głównych przyczyn wzrostu masy ciała zwierząt był zwiększony pobór energii z diety. Badania z udziałem ludzi nie potwierdziły tych obserwacji. Jednak rozważana jest możliwość, że to niewłaściwe wzory podjadania u kobiet w okresie okołomenopauzalnym mogą prowadzić do wzrostu masy ciała i rozwoju wielu schorzeń towarzyszących nadmiernej masie ciała. Badania mają charakter nowatorski. Badaczka wraz z opiekunem naukowym, dr hab. Joanną Bajerską, zapraszają chętne panie w wieku 45–65 lat do udziału w projekcie i skorzystania z bezpłatnej konsultacji dietetycznej, szczegółowej oceny sposobu żywienia, stanu odżywiania oraz oceny wrażliwości smakowej (zaproszenie na fanpage: <https://www.facebook.com/menoprojekt>). „Moja podopieczna, doktorantka, mgr Aleksandra Skoczek-Rubińska, ma pomysły i wie, jak wykorzystać je w realizacji badań naukowych. Wielokrotnie uczestniczyła w konferencjach, szkoleniach i kursach. Od trzech lat jest certyfikowanym członkiem Polskiego Stowarzyszenia Dietetyków. Dotychczasowe zaangażowanie i wstępne wyniki prowadzonych badań roją sukces w realizacji prowadzonego projektu” – podkreśla dr hab. Joanna Bajerska.

Magister inż. Kamil Kozłowski to absolwent kierunku ekonoenergetyka w Instytucie Inżynierii Biosystemów. W toku studiów był dwukrotnym laureatem nagrody MNiSW oraz autorem najlepszej pracy w konkursie „W przyszłość z energią – energia z przyszłością”, organizowanym przez Polski Komitet Energii Elektrycznej. Od pierwszego roku szczególne zainteresowania koncentrował wokół spraw produkcji biogazu w procesie fermentacji metanowej. Efektem zgłębiana tajemnic wiedzy związanej z produkcją energii odnawialnej było podjęcie decyzji o kontynuowaniu studiów doktoranckich, które skoncentrował na efektywności energetycznej produkcji biogazu i metanu w procesie fermentacji z wydzieloną fazą hydrolizy kwaśnej. Wraz ze swym opiekunem naukowym,

Fot. 2 x Jerzy Lorych

Doktor hab. Joanna Bajerska (od lewej) i doktorantka mgr Aleksandra Skoczek-Rubińska

Magister inż. Kamil Kozłowski

prof. UPP, dr. hab. Jackiem Dache, kierownikiem Zakładu Inżynierii Systemów Energetycznych w Instytucie Inżynierii Biosystemów, wnioskował do NCN o przyznanie finansowania badań związanych z obserwowanym w ostatnich latach wzrostem zainteresowania właściwościami biowęgla oraz jego zastosowaniu w różnych dziedzinach nauki i gospodarki, szczególnie w energetyce, przemyśle, rolnictwie, a także w ochronie środowiska. Ze względu na właściwości fizykochemiczne sensowne się wydaje zastosowanie biowęgla jako materiału pomocniczego w procesie fermentacji metanowej i wodorowej. Doktorant Kamil Kozłowski podkreśla, że o ile przykładów badań nad możliwościami wykorzystania biowęgla w procesie fermentacji metanowej jest dużo, to prace dotyczące zastosowania tego materiału w fermentacji ciemnej są nieliczne. Brakuje również informacji na temat zależności między czynnikami procesu produkcji biowęgla i wynikającą stąd jego charakterystyką a dynamiką produkcji wodoru w procesie fermentacji ciemnej. Tytuł projektu: „Wpływ parametrów wykorzystywanego biowęgla na proces fermentacji

ciemnej”. Badacz zaplanował serię doświadczeń. Na realizację tego projektu NCN przyznało prawie 140 tys. zł. Materiałem wyjściowym będzie poferment z funkcjonującej biogazowni rolniczej. Opiekun naukowy, profesor Jacek Dach, tak charakteryzuje swego podopiecznego: „Od początku studiów bardzo aktywny. Był współzałożycielem Studenckiego Koła Naukowego Ekoenergetyków. Uczestniczy w konferencjach ogólnopolskich i międzynarodowych. Jest autorem i współautorem 45 oryginalnych prac twórczych (na łączną sumę 545 pkt według listy MNiSW) oraz sumarycznym współczynnikiem Impact Factor 6,556 (h = 4).

W kolejnym konkursie PRELUDIUM nr 16, którego termin zgłoszenia wniosków upłynął w połowie grudnia 2018 r., z naszej uczelni o finansowanie projektów badawczych aplikowało 22 doktorantów. O wynikach tego konkursu piszemy poniżej. ♦

*Jerzy Lorych,
rzecznik prasowy UPP w latach 2011–2017*

Dziesięciu naukowców UPP beneficjentami konkursów OPUS 16, PRELUDIUM 16 i SONATA 14

Narodowe Centrum Nauki rozstrzygnęło kolejne edycje konkursów na projekty badawcze w zakresie badań podstawowych – OPUS 16 dla wszystkich naukowców, niezależnie od stażu i stopnia naukowego oraz PRELUDIUM 16 i SONATA 14 skierowane do badaczy na początku kariery naukowej. Wśród laureatów znalazło się 10 naukowców z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

W rozstrzygniętych konkursach złożono łącznie 3826 wniosków na kwotę ponad 2,4 mld zł, z czego do finansowania eksperci zakwalifikowali 777 projektów. Łączna wartość finansowania we wszystkich trzech konkursach wyniosła 527 620 451 zł, a średni współczynnik sukcesu przekracza 20,5%.

OPUS to konkurs skierowany do szerokiego grona odbiorców, niezależnie od etapu ich kariery naukowej. W ramach konkursu OPUS 16 nagrodzono trzy projekty, które były wnioskowane w ramach konsorcjum naukowego. Wnioskującą jednostką był Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu (jako lider):

- dr hab. Magdalena Rudzińska, prof. UPP (Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu, partner: Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu)
- dr hab. Jolanta Tomaszewska-Gras (Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu, partner: Uniwersytet Medyczny w Lublinie)
- dr hab. Agnieszka Waśkiewicz (Wydział Technologii DREWNA, partnerzy: Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu oraz

Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego im. prof. Waława Dąbrowskiego w Warszawie).

W konkursie PRELUDIUM 16 o środki na badania mogły ubiegać się osoby rozpoczynające karierę naukową, nieposiadające stopnia naukowego doktora. Nagrodzeni badacze z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu to:

- mgr inż. Krzysztof Pawłowski (Wydział Ekonomiczno-Społeczny)
- mgr inż. Yulianri Rizki Yanza (Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach)
- mgr Kamil Ziarniak (Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach)
- mgr Ewelina Żuk (Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu).

SONATA jest konkursem na projekty badawcze skierowanym do osób posiadających stopień naukowy doktora, uzyskany od 2 do 7 lat przed rokiem wystąpienia z wnioskiem. Program ma na celu wsparcie osób rozpoczynających karierę naukową w prowadzeniu innowacyjnych badań o charakterze podstawowym z wykorzystaniem nowoczesnej aparatury lub oryginalnego rozwiązania metodologicznego.

Beneficjentami konkursu zostali:

- dr inż. Krzysztof Durkalec-Michalski (Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu)
- dr Maciej Sassek (Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach)
- dr inż. Elżbieta Radziejewska (Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu; projekt realizowany w ramach konsorcjum naukowego z Politechniką Poznańską, którego UPP jest partnerem). ♦

Iwona Cieślak

Nadanie godności doktora *honoris causa* prof. dr. hab. Andrzejowi Rutkowskiemu

10 kwietnia 2019 r., Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy

W uznaniu dorobku naukowego i zasług dla rozwoju Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy – taką sentencję zawarto w uchwale nr 2/422 z dnia 20 lutego 2019 r. przyjętej przez Senat bydgoskiej uczelni, który nadał najwyższą godność akademicką – tytuł doktora honorowego, prof. zw. dr. hab. Andrzejowi Rutkowskiemu. Uroczysta promocja odbyła się 10 kwietnia. Na to niecodzienne posiedzenie Senatu do Auditorium Novum UTP przybyło liczne dostojne grono osób ze świata nauki, polityki i biznesu: rektorzy polskich uczelni przyrodniczo-rolniczych, dziekani bratnich wydziałów nauk o zwierzętach, przedstawiciele Rady Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach z naszego uniwersytetu wraz z kierownictwem wydziału oraz z krajowych instytucji gospodarczych współpracujących z nauką. „Uroczystość, którą mam zaszczyt otwierać – powiedział JM Rektor UTP, prof. dr hab. inż. Tomasz Topoliński – na trwałe zapisze się w historii naszej uczelni. Jest doniosłym wydarzeniem zarówno dla środowiska akademickiego, jak i szeroko pojmowanej praktyki rolniczej. Nadanie godności wieloletniemu współpracownikowi jest też świętem współczesnej nauki zootechnicznej. W 70-letniej historii bydgoskiej *Alma Mater* ten zaszczytny tytuł nadano dotychczas tylko 13 wybitnym osobom, nadzwyczajnie zasłużonym, o uznanym autorytecie. Do tego grona zaliczamy od dziś Pana Profesora Andrzeja Rutkowskiego. O przyznanie godności doktora *honoris causa* uczonemu z Poznania dodatkowo wsparły nas opinie senatów Uniwersytetów Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Przyrodniczego we Wrocławiu. Decy-

zje bratnich uczelni w pełni uzasadniają podjętą uchwałę o przyznaniu Profesorowi najwyższej godności akademickiej doktora *honoris causa*”. Rektor Topoliński podkreślił wysoką pozycję naukową profesora Rutkowskiego w krajowym i zagranicznym środowisku akademickim, co przyczynia się do propagowania pozytywnego wizerunku Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego.

W słowach laudacji promotor, prof. dr. hab. Marek Bednarczyk z Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt UTP w Bydgoszczy, powiedział m.in.: „Laureat jest niekwestionowanym autorytetem w dziedzinie chowu i żywienia drobiu oraz trzody chlewnej, wykreował polską szkołę w dziedzinie żywienia zwierząt o znaczeniu międzynarodowym. Badania naukowe Andrzeja Rutkowskiego mają charakter użyteczny dla przemysłu paszowego. Kierując uczelnianą stacją doświadczalną żywienia zwierząt w Gorzynie, współpracuje z europejskimi instytucjami naukowo-badawczymi”. Wieloletnia współpraca prof. Andrzeja Rutkowskiego z naukowcami z Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt UTP zaowocowała twórczymi badaniami, szczególnie testami terenowymi w gospodarstwach Pomorza i Kujaw i bogatą wiedzą o nowych technologiach żywienia zwierząt, zwłaszcza drobiu. W ostatnich latach laureat z zespołem naukowców i praktyków rozwiązuje kolejne problemy w ramach wieloletniego rządowego programu dotyczącego zagospodarowania krajowych źródeł białka jako komponentów paszowych w warunkach zrównoważonego rozwoju rodzimych roślin strączkowych. „Ta współpraca obydwu naszych uczelni była i jest godna naśladowania – akcen-

Fot. 6 x Ryszard Wiszolek, UTP Bydgoszcz

Nowy doktor *honoris causa* Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, prof. dr hab. Andrzej Rutkowski z Katedry Żywienia Zwierząt WMWZ UPP

Rektor UTP w Bydgoszczy, prof. dr hab. inż. Tomasz Topoliński, podczas wręczania prof. dr. hab. Rutkowskiemu dyplomu

Profesor Rutkowski podczas podziękowania za laudację, którą wygłosił prof. dr hab. Marek Bednarczyk (UTP Bydgoszcz)

Serdeczne życzenia gratulacyjne prof. dr hab. Andrzej Rutkowski odebrał od JM Rektora UPP, prof. dr. hab. Jana Pikula

tował promotor. – Profesor dla młodego pokolenia badaczy jest wzorem i przewodnikiem, a przyznany tytuł honorowy jest w pełni zasłużony”.

W uzasadnieniu wniosku o wszczęcie postępowania o nadanie godności doktora *honoris causa* dziekan Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt UTP, prof. Marek Adamski, poinformował audytorium o bogatym dorobku popularyzatorskim nowego doktora honorowego, który jest autorem lub współautorem ponad 300 opracowań naukowych, w tym 100 oryginalnych prac twórczych opublikowanych w najbardziej renomowanych na świecie czasopismach oraz autorem kilkunastu podręczników dla praktyków rolniczych.

Przybyli na uroczystość rektor UPP, prof. dr hab. Jan Pikul, gratulując profesorowi Andrzejowi Rutkowskiemu, przekazał mu wyrazy wielkiego uznania dla dotychczasowego dorobku naukowego i dydaktycznego, zaznaczając, że Profesor jest światowym autorytetem w dziedzinie żywienia zwierząt. Podobne słowa do doktora *honoris causa* skierował dziekan Wydziału Weterynarii i Nauk o Zwierzętach UPP, prof. dr hab. Piotr Ślósarz, z życzeniami przede wszystkim dobrego zdrowia i wielu dalszych, równie znakomych sukcesów naukowych, nobilitujących obie uczelnie.

Na zakończenie uroczystości honorowy doktor Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy wygłosił wykład „Czy grozi nam głód białka?” Pytanie staje się coraz

bardziej aktualne w dobie postępującej liczby ludności na świecie i tym samym rosnącego zapotrzebowania na białko zwierzęce. Grozi więc nam nie tylko głód energii, ale i białka.

Profesor Andrzej Rutkowski z bydgoskim uniwersytetem jest związany sentymentalnie. Ojciec, prof. dr hab. Mieczysław Rutkowski, również pracownik naszej uczelni, w roku 1969 był założycielem Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Bydgoszczy, filii Wydziału Rolniczego Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. Uruchomiono wówczas dzienne studia rolnicze, co dało podwaliny pod przyszły Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Nazwisko profesorów – ojca i syna, Mieczysława i Andrzeja Rutkowskich – na trwałe wpięło się w historię bydgoskiej uczelni.

Profesor dr hab. d.h.c. Andrzej Rutkowski jest drugim naukowcem z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, któremu bydgoski Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy nadał najwyższą godność akademicką. Przed laty tego zaszczytu dostąpił prof. dr hab. Andrzej Dubas, d.h.c. *multi*, uczony, niekwestionowany ekspert naukowy i organizatorski w dziedzinie polskiej agronomii, zwłaszcza w uprawie kukurydzy w polskich warunkach środowiskowych. ♦

Jerzy Lorych,
rzecznik prasowy UPP w latach 2011–2017

Dziekan Wydziału Weterynarii i Nauk o Zwierzętach UPP, prof. dr hab. Piotr Ślósarz, życzył Profesorowi przede wszystkim dobrego zdrowia i wielu dalszych, równie znakomych sukcesów naukowych

Życzeniami i gratulacjom nie było końca...

Profesor Grzegorz Skrzypczak trzynastym Przyjacielem Wierzenicy

W dniu 3 maja 2019 r. po raz trzynasty w kościele w Wierzenicy wręczono statuetkę św. Mikołaja – Przyjaciela Wierzenicy. Tytuł ten przyznawany jest przez redakcję „Wierzeniczeń” i Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie im. Augusta Cieszkowskiego. Tym razem otrzymał ją prof. Grzegorz Skrzypczak, rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu latach 2008–2016. Za jego kadencji uczelnia wsparła finansowo odnowienie krypty Cieszkowskich w kościele wierzenickim, a przy drzwiach wejściowych na fasadzie Dworku Cieszkowskich – również w Wierzenicy – zamontowano ufundowaną przez uczelnię piękną tablicę pamiątkową poświęconą patronowi UPP. Profesor Grzegorz Skrzypczak uczestniczył w inauguracji i kulminacji obchodów dwusetnej rocznicy urodzin Augusta hr. Cieszkowskiego. Przez dwie kadencje, wspomagany przez prorektorów, wiele uczynił, by w świadomości pracowników i studentów utrwalić wiedzę o patronie Uniwersytetu Przyrodniczego. W tym czasie ukazały się poświęcone w całości lub znaczącej części Cieszkowskiemu i ziemi wierzenickiej publikacje Wydawnictwa UPP: *Zapisać w pamięci* (2009), *Co po Augustzie Cieszkowskim? Spojrzenie po 120 latach* (2012), *Nie tylko Wierzenica. O Augustzie Cieszkowskim w dwusetną rocznicę urodzin* (2014) oraz *Na skrzydłach myśli... August Cieszkowski i ziemia wierzenicka w poezji* (2014). Wiele cennych i ciekawych informacji o patronie i ziemi wierzenickiej od 2009 r. ukazało się na łamach wydawanego przez UPP pisma „Wieści Akademickie”: ich numer specjalny z 2014 r., poświęcony w całości patronowi, podobnie jak wcześniej „Wierzeniczenia” znalazł uznanie kapituły konkursu dziennikarskiego „Znak Dobra”. Uczelnia wzbogaciła się też o popiersie Augusta Cieszkowskiego i kolejny jego portret, odnowiono również Kolegium Cieszkow-

Statuetka Przyjaciela Wierzenicy dla prof. dr. hab. Grzegorza Skrzypczaka

Fot. z X. Włodzimierz Buczyński

Profesor dr hab. Grzegorz Skrzypczak (w ciemnym garniturze) figurkę św. Mikołaja autorstwa Piotra Wolińskiego otrzymał z rąk Stanisława Witeckiego (pierwszego Przyjaciela Wierzenicy z 2007 r.)

skich. Na zaproszenie prof. Skrzypczaka 21 listopada 2014 r. liczni przedstawiciele naszej społeczności mieli przyjemność uczestniczyć w wieczornicy zatytułowanej „Natchnienie, wiedza i czyn” Barbary Wachowicz – autorki biografii wielkich Polaków, która przedstawiła naszego hrabiego jako wzorcową postać czasu pracy organicznej, walczącą nie orężem, ale myślą i słowem. Uczestnicy spotkania mogli dodatkowo obejrzeć wystawę o Augustzie Cieszkowskim, którą stworzyliśmy wspólnie z śp. Henrykiem Błachnio, a która wówczas kolejno raz odwiedziła mury UPP.

Sylwetkę i dokonania Laureata w imieniu redakcji „Wierzeniczeń” i Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie im. A. Cieszkowskiego przedstawiała Ewa J. Buczyńska. Figurkę św. Mikołaja autorstwa Piotra Wolińskiego, jaką każdorazowo otrzymujemy Przyjaciel Wierzenicy, Laureat odebrał z rąk Stanisława Witeckiego (pierwszego Przyjaciela Wierzenicy z 2007 r.). Ewa J. Buczyńska wręczyła wiązanek kwiatów i wraz z ks. Przemysławem Kompfem złożyli okolicznościowe życzenia. Dziękując, prof. Skrzypczak powiedział, że jest ogromnie zaszczycony. Nawiązał do 100-lecia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (początkowo była to Wszechnica Piastowska, a następnie Uniwersytet Poznański), z którego wywodzi się Uniwersytet Przyrodniczy. Podziękował ks. proboszczowi i osobom niezwykle rzetelnie piszącym o Augustzie Cieszkowskim za kultywowanie pamięci o patronie uczelni.

Tego dnia jeszcze dwaj kolejni Przyjaciele Wierzenicy zostali uhonorowani z okazji doniosłych rocznic. Aniela i Stanisław Witeccy z okazji 50-lecia małżeństwa, a Piotr Woliński (Przyjaciel Wierzenicy 2017) wraz z towarzyszącą mu żoną Genowefą z okazji jubileuszu 50 lat pracy artystycznej. Na zakończenie uroczystości pod wiatą odbyła się tradycyjna agapa, połączona z miłymi rozmowami przy domowej, gorącej zupie i pysznych ciastach. ♦

Ewa J. i Włodzimierz Buczyński

XV Forum Zootechniczno- -Weterynaryjne

Co roku w kwietniu w murach naszej uczelni odbywa się Forum Zootechniczno-Weterynaryjne, którego organizacją zajmuje się Poznańskie Koło Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz Wielkopolski Oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych. Tegoroczne jubileuszowe XV Forum zorganizowano 19 kwietnia przy dodatkowym wsparciu trzech katedr Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach macierzystej uczelni: Katedry Genetyki i Podstaw Hodowli Zwierząt, Katedry Żywienia Zwierząt oraz Katedry Hodowli Zwierząt i Oceny Surowców. O wysokiej randze tegorocznej konferencji świadczy patronat honorowy wielu znacznych organizacji i instytucji. Konferencja została objęta patronatem przez: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Posła na Sejm RP Zbigniewa Ajchlera, Posła na Sejm RP Eugeniusza Kłopotka, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Głównego Lekarza Weterynarii Pawła Niemczuka, JM Rektora UPP, prof. dr. hab. Jana Pikulę, Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POLSUS, Krajową Radę Drobiarstwa – Izbę Gospodarczą oraz Wielkopolski Związek Hodowców Trzody Chlewnej.

Konferencję poświęcono pamięci prof. dr. hab. Mieczysława Ratajszczaka – naukowca i współtwórcy ras świń złotych oraz po prostu towarzyskiego i życzliwego człowieka. Spotkanie otworzył przewodniczący Koła PTZ, prof. dr. hab. Zbigniew Sobek oraz władze rektorskie i dziekańskie uczelni. Następnie dr hab. Karolina Szulc (UPP) przedstawiła wspomnienie o prof. dr. hab. Mieczysławie Ratajszczaku. Miłym i wzruszającym akcentem była honorowa obecność członków rodziny nieżyjącego Profesora, który jeszcze w ubiegłym roku, mimo sędziwego wieku, brał czynny udział w konferencji i często zabierał głos w dyskusji.

W dalszej części sesji plenarnej wygłoszono trzy referaty wprowadzające w późniejszą tematykę sekcji. Aktualną sytuację epidemiologiczną afrykańskiego pomoru świń i wysoce zjadliwej grypy ptaków na świecie i w Polsce omówił lek. wet. Paweł Niemczuk, Główny Lekarz Weterynarii. Tematykę wysoce zjadliwej grypy ptaków w Polsce i UE oraz działania branży drobiarskiej przybliżyła słuchaczom lek. wet. Aleksandra Porada, ekspert ds. bezpieczeństwa żywności i wet. KR-D-IG, a na pytanie, dlaczego musimy ograniczyć populację dzików, odpowiedział szczegółowo referat prof. dr. hab. Zygmunta Pejsaka, UJ-UR Kraków (w zastępstwie referował dr wet. Marian Porowski).

Kolejna część obrad odbywała się w dwóch równoległych sekcjach: drobiarskiej o przewodniej tematyce „Drób – wysoce zjadliwa grypa ptaków” oraz sekcji trzody chlewnej na temat ASF.

W sesji drobiowej wygłoszono osiem interesujących referatów:

- Dzikie ptaki jako rezerwuuar wirusów ptasiej grypy (dr hab. Radek Włodarczyk, UŁ).
- Działania Inspekcji Weterynaryjnej w województwie wielkopolskim przy zwalczaniu wysoce zjadliwej grypy ptaków (lek. wet. Tomasz Wielich, WIW Poznań).
- Uwarunkowania genetyczne odporności na wysoce zjadliwą grypę ptasią u kur niosek (dr Wioleta Drobik-Czwaro, SGGW, Warszawa).
- Praktyczne aspekty zwalczania grypy ptaków w sezonie 2016/2017 – doświadczenia hodowców Indyka Lubuskiego

(Beata Włodarczyk-Lewandowska, prezes Zarządu Zrzeszenia Rolników i Producentów „Indyk Lubuski”).

- Mycie i dezynfekcja w kurnikach – program Acrylmed (Ewelina Depczyńska).
- Zastosowanie automatycznych kurtyn dezynfekcyjnych na obiektach produkcyjnych w Polsce (Ignacy Bochenko, Faska).
- Bioasekuracja na fermie drobiu – praktyczne aspekty zapobiegania występowaniu chorób (Urszula Teter, CID).
- Ptasia grypa a utracone zyski (dr Katarzyna Pankiewicz, Concordia Ubezpieczenia).

W czasie sesji trzody chlewnej można było wysłuchać ośmiu wystąpień:

- Behavior dzika – zmiany w czasie i przestrzeni (prof. dr hab. Piotr Tryjanowski, UPP).
- Aktualne postępowanie, badania monitoringowe i kontrole związane z ASF na terenie województwa wielkopolskiego (lek. wet. Andrzej Żarnecki, Wielkopolski Wojewódzki Lekarz Weterynarii).
- Diagnostyka laboratoryjna ASF (prof. dr hab. Małgorzata Pomorska-Mól, UPP).
- Rola bioasekuracji w zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń wirusem ASF (lek. wet. Paweł Iskrzak, Agri Plus).
- Skuteczna dezynfekcja warunkiem efektywnego zwalczania wirusa ASF (lek. wet. Jacek Chaczyński, Bayer).
- Wymagania dotyczące współczesnych preparatów dezynfekcyjnych w kontekście zwalczania obecnych epizootcji (Jarosław Konarzewski, prezes Zarządu Firmy SANITBIOTECH).
- Możliwości skutecznej i szybkiej biologicznej dezynfekcji pojazdów jako przykład bioasekuracji z wykorzystaniem produktów JANOBIO i MEIER – BRAKENBERG (Jarosław Romanowski, ROMANOWSKI GROUP).
- Racjonalna gospodarka populacją dzika w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa ASF (Jakub Pałubicki, Wyższa Szkoła Zarządzania Środowiskiem w Tucholi, Magdalena Twarużek, Jan Grajewski, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Instytut Biologii Eksperymentalnej, Zakład Fizjologii i Toksykologii w Bydgoszczy).

Wszystkie wystąpienia poruszały niezwykle ciekawe dla uczestników zagadnienia, co miało odzwierciedlenie w oży-

Powitanie córki Profesora Ratajszczaka

Fot. archiwum XV FZW

wionych dyskusjach podsumowujących każdą z sesji. Zainteresowanych przedstawioną tematyką informujemy, że materiały z konferencji są dostępne w Internecie (www.up.poznan.pl/ptz/).

W czasie przerw uczestnicy XV Forum mieli możliwość degustacji bogatej oferty wyrobów naszych sponsorów. Dla gości przygotowano apetyczne patery z wędlinami z mięsa świń rasy złotnickiej, których wyjątkowy smak podkreślany był przez wyśmienite musztardy i sosy poznańskiego Pegaza. Goście mogli także degustować produkty mleczarskie: różnego rodzaju sery, jogurty, maślanki, kefiry, mleko i mleczka do kawy, dostarczone przez: OSM Jarocin, ŚSM Jana, OSM Koło, OSM Kowalew, SM Gostyń, SM Września, OSM Ostrów, OSM

TOP-Tomyśl, Ceko oraz Lazur. Napoje gorące pochodziły z Pałarni Kawy Astra.

W tym miejscu składamy serdeczne podziękowania dla wszystkich patronów, sponsorów oraz gospodarstw współpracujących, dzięki którym można było zapewnić bogaty program oraz wysoki standard konferencji – XV Forum Zootechniczno-Weterynaryjnego. Szczególnie dziękujemy firmom, które przed Biocentrum prezentowały urządzenia do dezynfekcji. Sądzymy, że XV Forum wpłynie na poprawę bezpieczeństwa epidemiologicznego i lepszą bioasekurację w hodowli oraz chowie świń i drobiu. ♦

Jolanta Różańska-Zawieja i Zbigniew Sobek

Mebel SMART autorstwa studentki UPP z kolejną nagrodą

Dwunastego marca 2019 r. na targach Meble Polska 2019 poznaliśmy laureatów konkursu o Złoty Medal MTP, jednej z najbardziej rozpoznawalnych i prestiżowych nagród na polskim rynku. Wśród wyróżnionych przez Sąd Konkursowy produktów znalazł się wielofunkcyjny mebel do spania, przechowywania i pracy pod nazwą handlową SMART, będący przedmiotem pracy dyplomowej Zuzanny Kłorek, absolwentki Wydziału Technologii Drewna UPP. Projekt został poddany procesowi komercjalizacji, który przeprowadził zespół Centrum Innowacji i Transferu Technologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Nabywcą licencji na technologię, w której skład wchodzi nagrodzony wzór przemysłowy, została firma Idźczak Meble. Przypomnijmy, że w zeszłym roku mebel SMART otrzymał również nagrodę „Diament Meblarstwa”. ♦

Iwona Cieślik

Autorka wyróżnionego projektu (stoi w środku)...

Fot. 2 x archiwum UPP

... oraz sam projekt wielofunkcyjnego mebla do spania, przechowywania i pracy pod nazwą handlową SMART

Dwie znakomite publikacje profesora Hieronima Jakubowskiego

Profesor Hieronim Jakubowski z Katedry Biochemii i Biotechnologii w 2019 r. opublikował dwie znakomite prace dotyczące aminokwasu homocysteiny i zaburzeń jej metabolizmu w chorobach nowotworowych. Homocysteina jest aminokwasem, który nie koduje białek, powstającym w organizmie podczas fizjologicznych przemian aminokwasu metioniny. Stężenie homocysteiny w osoczu człowieka zależy od płci, wieku, sprawności wątroby i nerek, palenia tytoniu, aktywności fizycznej oraz diety. Profesor Jakubowski jest światowej klasy ekspertem w badaniach tego aminokwasu.

Pierwsza praca została zamieszczona w Trends Cancer (IF 7,038). Jakubowski H. Protein N-Homocysteinylation and Colorectal Cancer. Trends Cancer. 2019 Jan;5(1):7–10. Druga praca ukazała się w Physiological Reviews (IF 24,014). Jakubowski H. Homocysteine Modification in Protein Structure/Function and Human Disease. Physiol Rev. 2019 Jan 1;99(1):555–604. Obie prace posiadają afiliację do naszej uczelni. ♦

prof. dr hab. Ryszard Słomski

Doktor inż. Agnieszka Wilkaniec laureatką konkursu POSNANIA 2018 oraz nominowana do Nagrody PTPN

W marcu 2019 r. poznaliśmy wyniki konkursu o nagrodę im. Józefa Łukaszewicza dla trzech najlepszych książek o Poznaniu, w czerwcu z kolei ogłoszono nominacje do Nagrody Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk za najlepszą publikację o Wielkopolsce wydaną w 2018 r. Zarówno nagrodę, jak i nominację otrzymała dr inż. Agnieszka Wilkaniec z Katedry Terenów Zieleni i Architektury Krajobrazu Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu UPP za książkę *Stan zachowania i trwałość historycznych układów przestrzennych dawnych wsi i majątków w strukturze Poznania* opublikowaną przez Wydawnictwo UPP, które – zaznaczymy to przy okazji – również zostało uhonorowane nominacją do Nagrody PTPN.

„Publikacja dr inż. Agnieszki Wilkaniec zwraca uwagę na wartość historycznych układów ruralistycznych, które są integralnym składnikiem krajobrazu Poznania. Ich relikty, wciąż obecne, chociaż nie zawsze dostrzegane w strukturze urbanistycznej, są nośnikami ważnych treści kulturowych i zapisem procesu rozwoju miasta [...]. Wiele układów przestrzennych dawnych wsi uległo zatarciu, niektóre są jednak nadal czytelne i warte zachowania. Zdaniem autorki mogą one dziś pełnić funkcję obszarów krystalizujących strukturę miasta, a ich potencjał kulturowy i krajobrazowy powinien zostać wykorzystany do podniesienia jakości przestrzeni miejskiej” – czytamy na okładce publikacji.

„Nagroda im. Józefa Łukaszewicza, upamiętniająca postać dyrektora Biblioteki Raczyńskich w latach 1829–1852 i twórcy pierwszej monografii Poznania, przyznawana jest corocznie autorom najlepszych publikacji związanych ze stolicą Wielkopolski. Kapituła konkursu składa się z przedstawicieli poznańskiego środowiska kultury i nauki, a oceniając publikację, bierze pod uwagę jej stronę merytoryczną, językową, redakcyjną i edytorską. Celem nagrody jest wyróżnienie i promocja najważniejszych dzieł, które podejmują tematy związane

z Poznaniem, a tym samym propagowanie czytelnictwa i popularyzacja wiedzy o mieście” – poinformowano na stronie internetowej Biblioteki Raczyńskich.

Uroczyste wręczenie nagród „Posnania 2018” odbyło się na początku kwietnia, a gala rozdania nagród Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk 5 czerwca w Sali Posiedzeń PTPN. Poprowadził ją wiceprezes PTPN, prof. Krzysztof Matysik, a oprawę muzyczną zapewnił zespół „Discors Concordia”, wykonując kilka pieśni Wacława z Szamotuł.

Iwona Cieślak i Ewa Strycka

Wielokrotnie nagradzana i wyróżniana publikacja dr Agnieszki Wilkaniec

Skam: Scriptor s.c

Sukcesy naszych studentów

Studenckie Koło Leśników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu Leśną Instytucją Roku 2018

Podczas XX posiedzenia Kapituły „Przeglądu Leśniczego” tytuł Leśnej Instytucji Roku 2018 i Dębową Statuetkę „Przeglądu Leśniczego” otrzymało Studenckie Koło Leśników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Wyróżniono je za blisko 100-letnią historię, bogatą w wiele znaczących wydarzeń o charakterze wydziałowym, uczelnianym, a także krajowym. W uzasadnieniu wskazano na kształtowanie aktywnych postaw u wielu roczników studentów dzięki m.in. organizowaniu obozów naukowych; pobudzaniu aktywności społecznej studentów leśnictwa; zaangażowaniu związanym z upamiętnianiem historii Wydziału Leśnego i Koła Leśników; podnoszeniu wiedzy zawodowej w ramach działających kilkunastu sekcji; tworzeniu pozytywnych warunków dla rozwoju studenckich talentów, co procentuje osiągnięciem sukcesów zawodowych, naukowych i organizacyjnych; pełnieniu roli rozpoznawalnej, solidnej i dobrej wizytówki poznańskiego Wydziału Leśnego. ♦

*Władysław Kusiak,
przewodniczący Kapituły*

Dębowa statuetka „Przeglądu Leśniczego” dla studentów Koła Leśnika WL UPP

Fot. Jarosław Szaban

Wyróżniona praca magisterska absolwentki UPP

Już po raz piętnasty Miasto Poznań przyznało nagrody i wyróżnienia za najlepsze prace magisterskie i doktorskie obronione na poznańskich uczelniach oraz w instytucjach naukowych. Młodzi naukowcy otrzymali pamiątkowe albumy i nagrody pieniężne. Uroczystość odbyła się w kwietniu tego roku w Sali Białej Urzędu Miasta Poznania.

Wśród wyróżnionych prac magisterskich znalazła się praca „Przygotowanie konstrukcji genowej do celowego wyciszenia genu cyklofiliny z zastosowaniem metod CRISPR” wykonana przez Bernadetę Pietrzak, absolwentkę Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii, pod merytoryczną opieką dr hab. inż. Katarzyny Nuc.

Obu Paniom serdecznie gratulujemy! ♦

*Grażyna Adamczyk,
Dział Marketingu i Komunikacji*

Wśród wyróżnionych prac magisterskich znalazła się praca wykonana przez Bernadetę Pietrzak (stoi przy banerze z prawej), absolwentkę Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii UPP, pod merytoryczną opieką dr hab. inż. Katarzyny Nuc

Fot. archiwum DzMik UPP

Sesja Studenckich Kół Naukowych UPP

Sesja Studenckich Kół Naukowych UPP to jedno z ważniejszych przedsięwzięć, które jest podsumowaniem działalności naukowej studentów i okazją do prezentacji wyników prac badawczych prowadzonych w ramach tych kół. To także miejsce wymiany myśli, poglądów i dyskusji naukowych.

Tegoroczna sesja odbyła się 22 maja w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym w Zielonce. Obrady podzielono na sekcje: przyrodniczą, nauk ekonomiczno-społecznych, techniczną oraz sesję posterową. Zaprezentowano dorobek naukowy aż 20 z 25 studenckich kół naukowych działających na naszym uniwersytecie. Wygłoszono 28 referatów, w tym 7 w sekcji przyrodniczej, 11 w sekcji nauk ekonomiczno-społecznych, 10 w sekcji technicznej, a w sekcji posterowej przedstawiono 7 plakatów. Wystąpienia przedstawiały oryginalne zagadnienia i miały wysoki poziom naukowy.

Prezentacje uczestników oceniali jury w składzie:

- dr hab. Marcin Górecki (Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach)
- dr hab. Małgorzata Gumienna (Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu)
- dr hab. Jakub Hadyński (Wydział Ekonomiczno-Społeczny)
- dr hab. Andrzej Mazur (Wydział Leśny)
- dr inż. Maciej Pawlak (Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej)
- dr inż. Magdalena Piernik (Wydział Technologii Drewna)
- dr hab. Piotr Szulc, prof. UPP (Wydział Rolnictwa i Bioinżynierii)
- dr hab. Piotr Zydlik (Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu).

Laureatami zostali:

- Sekcja przyrodnicza
 - Miejsce pierwsze: SKN Zootechników i Biologów oraz SKN Medyków Weterynaryjnych: „Wirowanie mleka bańkowego jako zagrożenie dla zdrowia publicznego”; autorzy: Kacper Libera, Zuzanna Hamankiewicz, Dawid Kuźnicki, Anna Misiukiewicz.
 - Miejsce drugie: SKN Rolników: „Rola jakości wody w efektywnym działaniu środków ochrony roślin”; autorzy: Kamila Lewandowska, Marzena Tomczak, Weronika Nitka, Julia Pszonka.
 - Miejsce trzecie: SKN Leśników: „Rozmieszczenie inwazyjnych gatunków roślin wzdłuż górskich szlaków turystycznych”; autorzy: Przemysław Dyba i Hanna Puk.
 - Wyróżnienie: SKN Zootechników i Biologów: „Wpływ fgf-1 na przeżywalność komórek linii ins-1e”; autorzy: Jakub Bieć, Beata Szczepaniak, Dajana Fiksa.
- Sekcja nauk ekonomiczno-społecznych
 - Miejsce pierwsze: SKN Młodych Menedżerów: „Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych”; autor: Anna Kruszka.
 - Miejsce drugie: SKN Dietetyków: „Ocena stanu odżywienia małgasek oraz zawartości wybranych pierwiastków

toksycznych w ich włosach”; autorzy: Zofia Wojciechowska, Magdalena Pracka, Paulina Pobłocka.

- Miejsce trzecie: SKN Architektury Krajobrazu: „Projekt koncepcyjny zagospodarowania terenu przy Młodzieżowym Domu Kultury Nr 2 w Bydgoszczy”; autorzy: Monika Cieplicka, Ewa Greszta, Oliwia Konopka, Weronika Malcher.
 - Wyróżnienie: SKN Myśli Gospodarczej: „Koszty bioasekuracji ASF w świetle badań ankietowych”; autorzy: Mateusz Cielecki i Emilian Rusiniak.
- Sekcja techniczna
 - Miejsce pierwsze: SKN Technologów Żywności: „Wzbogacanie w białko owadzie chleba bezglutenowego – jakość, tekstura i właściwości wody”; autorzy: Olga Bartczak, Paulina Sarbak, Krzysztof Smarzyński.
 - Miejsce drugie: SKN Inżynierii Rolniczej: „Wpływ konstrukcji układu jezdnego rozrzutnika obornika na opory przetaczania oraz zagęszczania gleby”; autorzy: Arkadiusz Zwierzchowski, Jonasz Nowak, Piotr Krzewina, Wojciech Białczak.
 - Miejsce trzecie: SKN Inżynierii Środowiska: „Wytrzymałość betonu ze względu na sposób pielęgnacji oraz dodatek włókien celulozowych”; autorzy: Joanna Kocięcka, Joanna Ciecimerowska, Zbyszko Szymkowiak, Agata Łabiak, Mikołaj Borzyszkowski, Tomasz Białas, Michał Krawczyk.
 - Wyróżnienie: SKN Projektantów Mebli: „Wpływ grubości warstwy sprężystej i zastosowania włókniny na komfort użytkowania pianek typu *quick dry*”; autor: Julia Muszyńska. ◆

Iwona Cieślak

Wszyscy uczestnicy tegorocznej Sesji Studenckich Kół Naukowych w Zielonce

Katedra Meblarstwa WTD UPP na wystawie prestizowych targów Stockholm Furniture & Light Fair 2019

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu jako jedyna polska uczelnia po raz kolejny zakwalifikował się na wystawę Greenhouse na Stockholm Furniture & Light Fair 2019, promującą młodych projektantów oraz uczelnie oferujące kierunki projektowe.

Tegoroczna wystawa UPP, przygotowana w ramach realizowanego przez Wydział Technologii Drewna projektu BaltSe@nioR, została zbudowana wokół tematu „Supermocy”. Pewnego dnia każdy z nas może zauważyć, że proste codzienne czynności stają się zbyt trudne do wykonania. Projektanci i producenci dzięki swoim produktom, dostosowanym do potrzeb osób starszych, mogą dać seniorom „supermoc” i sprawić, że ich funkcjonowanie w gospodarstwie domowym znów stanie się komfortowe i bezpieczne. Przykłady właśnie takich produktów na wspólnej międzynarodowej wystawie projektu BaltSe@nioR zaprezentowało 15 studentów z trzech uczelni: Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Łotewskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz Uniwersytetu Technicznego w Tallinnie. Wydział Technologii Drewna UPP reprezentowali: Sylwia Czerwińska, Julia Muszyńska oraz Paweł Wojtas. Nadzór merytoryczny nad przygotowaniem wystawy pełnili prof. dr hab. Jerzy Smardzewski – kierownik Katedry Meblarstwa, dr Beata Fabisiak – kierownik projektu BaltSe@nioR oraz dr inż. Robert Kłos i dr inż. Łukasz Matwiej.

Na wystawie przedstawiono m.in. dwa przykłady redesignu polskich krzeseł z lat 60. XX w., które dostosowano do potrzeb współczesnych seniorów. Jedno zostało wyposażone w autorski mechanizm ułatwiający seniorom wstawanie z krzesła, opracowany przez Pawła Wojtasa, drugie zaś miało sensory umieszczone w siedzisku, wykonane we współpracy z ekspertami z Finlandii. To ostatnie rozwiązanie pozwala na nawigację gry komputerowej poprzez rejestrację ruchów osoby siedzącej na krześle, a tym samym motywuje osoby starsze do większej aktywności fizycznej. Na wystawie pokazano więc, jak szybko można przekształcić tradycyjne krzesło w inteligentny mebel. W trakcie dnia otwartego dla publiczności okazało się, że prototyp ten przypadł do gustu nie tylko seniorom, ale również ich wnukom.

Producentom mebli przedstawiono Wirtualną Bibliotekę (www.baltsenior.com), w której zupełnie za darmo można uzyskać dostęp do cennych wyników badań dotyczących

Fot. 2 x archiwum KWTD UPP

m.in. preferencji i potrzeb osób starszych związanych z użytkowaniem mebli. W Wirtualnej Bibliotece dostępny będzie również kompleksowy materiał marketingowy opracowany w ramach projektu BaltSe@nioR. Magia drewna to motywy przewodni kampanii storytellingowej dla wspólnej marki producentów mebli w regionie Morza Bałtyckiego, która swoją premierę miała właśnie na targach Stockholm Furniture & Light Fair 2019. Już wkrótce materiał ten będzie dostępny bezpłatnie dla producentów mebli zarejestrowanych w Wirtualnej Bibliotece.

Międzynarodowy projekt BaltSe@nioR, koordynowany przez Wydział Technologii Drewna UPP, jest współfinansowany ze środków UE (INTERREG Baltic Sea Region Programme). Jego celem jest zachęcenie projektantów i producentów do tworzenia oraz wdrażania do produkcji mebli podnoszących komfort i bezpieczeństwo życia osób starszych. W projekcie uczestniczą eksperci reprezentujący bogate kompetencje w dziedzinie technologii drewna, wzornictwa i technologii informacyjno-komunikacyjnych z dziewięciu państw regionu Morza Bałtyckiego: Polski, Danii, Litwy, Łotwy, Estonii, Niemiec, Szwecji, Norwegii i Finlandii.

Stoisko na targach Stockholm Furniture & Light Fair 2019 zostało zaprojektowane i wykonane przez pracowników Wydziału Technologii Drewna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Łotewskiej Akademii Sztuk Pięknych i Uniwersytetu Technicznego w Tallinnie. ♦

*dr Beata Fabisiak,
Katedra Meblarstwa*

Po prawej: przykład redesignu polskiego krzesła z lat 60. XX w., które dostosowano do potrzeb współczesnych seniorów

Absolutorium studentów anglojęzycznych

WKolegium Rungego 13 marca 2019 r. odbyło się absolutorium, podczas którego wręczono karty absolutoryjne 30 studentom kierunków anglojęzycznych. Absolwenci pochodzą z niemalże wszystkich kontynentów i reprezentują takie kraje, jak: Bangladesz, Brazylia, Chiny, Gwatemala, Indie, Irak, Japonia, Meksyk, Nigeria, Polska, Portugalia, Ruanda, Turcja i Zimbabwe. Uroczystości towarzyszyło wzruszenie, radość i dumna z zakończenia studiów.

Po otwarciu uroczystości głos zabrał prof. dr hab. Jan Pikuł, JM Rektor UPP. W swoim wystąpieniu podziękował absolwentom za zaangażowanie i życzył im wielu sukcesów w przyszłości. Następnie studenci otrzymali karty absolutoryjne z rąk rektora i dziekanów: Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach – prof. dr hab. Piotra Ślórsza, Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu – dr. hab. Tomasza Kosiady, Wydziału Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej – dr. hab. inż. Jerzego Bykowskiego oraz prodziekana Wydziału Nauk o Żywności i Żywieniu – dr. hab. Pawła Cyplika. Okolicznościowe słowo wygłosiła również przedstawicielka absolwentów: „Bądźcie dumni z uczelni, bądźcie dumni z siebie!” – mówiła studentka z Meksyku,

dziękując w imieniu absolwentów za stworzenie możliwości kształcenia i wsparcie podczas pobytu w Polsce.

W uroczystości udział wzięli również: prorektor ds. kadr i rozwoju Uczelni – prof. dr hab. Roman Gornowicz, prorektor ds. studiów – prof. dr hab. Cezary Mądrzak, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą – prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz, przedstawiciel rektora ds. współpracy z krajami afrykańskimi – prof. dr hab. Jean Diatta oraz członkowie kadry naukowej UPP.

Dyplomy odebrali studenci czterech kierunków anglojęzycznych: animal science, specialization in animal production management (Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach), horticulture, specialization in plant breeding, seed science and technology (Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu), seed science and technology, food science and nutrition (Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu) oraz environmental engineering and protection (Wydział Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej). Naszym absolwentom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów! ♦

Iwona Cieślík

Fot. Iwona Cieślík

Tegoroczní absolwenci studiów anglojęzycznych pochodzą z niemalże wszystkich kontynentów i reprezentują takie kraje, jak: Bangladesz, Brazylia, Chiny, Gwatemala, Indie, Irak, Japonia, Meksyk, Nigeria, Polska, Portugalia, Ruanda, Turcja i Zimbabwe

Współpraca międzynarodowa

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu na misji edukacyjnej w Indiach

W kwietniu 2019 r. nasza delegacja brała udział w międzynarodowych targach edukacyjnych EDUEXPOS na narodowym stoisku „Ready, Study, GO! Poland”. Byliśmy w Mumbaju, Chennai, Bangalore oraz w New Delhi. Nasza drużyna UPP reprezentowała uczelnię w The Cathedral and John Connon Senior School w Mumbaju oraz na Uniwersytecie Del-

hijskim. Mieliśmy także przyjemność spotkać się z Konsulem Generalnym Damianem Irzykiem oraz z Ambasadorem RP Adamem Burakowskim. ♦

Dział Marketingu i Komunikacji UPP

Fot. archiwum DZMIK UPP

Nasza delegacja brała udział w międzynarodowych targach edukacyjnych EDUEXPOS na narodowym stoisku „Ready, Study, GO! Poland”

Fundacja Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Siedziba: ul. Wojska Polskiego 28, 60-637 Poznań

NIP: 7811874400

Regon: 630287933

KRS: 0000020962

Konto bankowe:

PKO BP II Oddział w Poznaniu: 61 1020 4027 0000 1002 0973 5319

Tel. 061 846 67 52

e-mail: fundacja@up.poznan.pl

Prezes Zarządu: prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak

Inicjatywa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu dla studentów i doktorantów z Afryki

W Polsce studiuje niemalże 60 tys. studentów zagranicznych ze 157 krajów. W Poznaniu w ciągu kilku lat ich liczba wzrosła o 60% i obecnie wynosi ok. 5 tys., wśród nich na razie nieliczną (ok. 200-osobową), ale istotną rolę pełnią studenci z Afryki. Dzięki nim Poznań i poznańskie uczelnie stają się bardziej otwarte i wielokulturowe, a każdy z afrykańskich studentów to jako często przyszły przedstawiciel elit w swoim kraju jest potencjalnym ambasadorem uczelni i Poznania.

Z inicjatywy Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu 16 maja 2019 r. w Kolegium Rungego odbyło się spotkanie „Uczelnie Wyższe i Miasto Poznań ku studentom i doktorantom z Afryki”. Celem zorganizowanego wydarzenia było zainicjowanie współpracy na rzecz lepszego zintegrowania studentów i doktorantów z Afryki z Poznaniem. „Studentów z tego kontynentu postrzegamy jako bardzo perspektywiczną grupę dla środowiska akademickiego, jak i naszego regionu – mówił podczas spotkania prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. „Są to często bardzo dobrzy studenci, których zaangażowanie pozwala na utrzymanie wysokiego poziomu prowadzonych studiów anglojęzycznych. Prowadzone przez studentów z Afryki prace dyplomowe umożliwiają podjęcie ciekawych badań o znaczeniu międzynarodowym. Pozyskiwane przez nich granty i stypendia pozwalają na lokację tych środków w Poznaniu”.

Wśród gości była wiceprezydent Poznania Katarzyna Kierek-Koperska, która wyraziła przychylność władz miasta dla tego typu inicjatyw. Następnie o możliwościach i ograniczeniach w internacjonalizacji studiów oraz kształceniu doktorantów w Poznaniu mówił prof. dr hab. Ryszard Naskręcki, prorektor ds. nauki i współpracy międzynarodowej Uniwer-

sytytu im. Adama Mickiewicza. Głos w dyskusji zabrali prorektorzy poznańskich uczelni, przedstawiając, jak na poszczególnych uniwersytetach wygląda integracja studentów z Afryki ze środowiskiem pozaakademickim: prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski, prorektor ds. edukacji ustawicznej Politechniki Poznańskiej, prof. dr hab. Elżbieta Gołata, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, prof. dr hab. Jan Celichowski, prorektor ds. nauki Akademii Wychowania Fizycznego, a z Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu prof. dr hab. Katarzyna Ziemnicka, dyrektor Centrum nauczania w języku angielskim. Podczas sesji nie zbrakło przedstawicieli świata biznesu, których reprezentowała Małgorzata Animucka, prezes zarządu Wielkopolskiego Związku Pracodawców Lewiatan. Z Biura Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w spotkaniu brał udział Michał Kolański.

Podjęta inicjatywa ma zmierzać do nawiązania współpracy między uczelniami i instytucjami samorządowymi w celu integracji działań realizowanych dotychczas w rozproszeniu. Ma stworzyć sieci przepływu informacji, aby efektywniej włączać studentów w organizowane wydarzenia. „Chcemy efektywniej wykorzystać pobyt młodych ludzi w naszym mieście poprzez zwiększenie ich wkładu w rozmaite wydarzenia na szczeblu uczelni wyższych, miasta Poznania oraz życia gospodarczego” – mówił inicjator przedsięwzięcia, prof. dr hab. Jean Diatta, pełnomocnik rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu ds. studentów z Afryki – „Współpraca podniesie atrakcyjność studiowania w naszym mieście i pozwoli skuteczniej zająć się jak rozwiązywać pojawiające się problemy”. ♦

Iwona Cieślak

Przy stole prezydialnym (od lewej) siedzą: prof. dr hab. Krzysztof Szoszkiewicz, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą UPP oraz prof. dr hab. Jean Diatta, pełnomocnik rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu ds. studentów z Afryki

Studia dualne „żywienie zwierząt” nabierają tempa

Przedstawiciele wiodących wytwórni pasz i środków żywienia zwierząt odwiedzili Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, czyli studia dualne żywienie zwierząt nabierają tempa

Dyrektorzy, prezesi i technolodzy produkcji pasz z wiodących wytwórni środków żywienia zwierząt zawitali 25 marca do Sali Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Celem spotkania organizowanego przez Wydział Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach było zapoznanie partnerów z otoczenia gospodarczego ze studentami studiów dualnych żywienie zwierząt, którzy już wkrótce zaczną w ich firmach praktyki i staże. W rozmowach udział wzięli przedstawiciele następujących firm – partnerów w projekcie: Agrifirm Polska Sp. z o.o., Biochem, De Heus, Josera Polska Sp. z o.o., Neorol Sp. z o.o., Sano – Nowoczesne Żywienie Zwierząt Sp. z o.o., Trouw Nutrition Polska Sp. z o.o., Wytwórnia Pasz Lira Sp. z o.o., Wytwórnia Premiksów LNB – Cargill Poland Sp. z o.o. oraz Wytwórnie Pasz Piast.

Spotkanie rozpoczęła prezentacja dziekana WMWZ, prof. dr. hab. Piotra Ślósarza, który przedstawił historię, rozwój i osiągnięcia Wydziału. Następnie zagadnienia związane z realizacją studiów dualnych na Wydziale zaprezentował prodziekan ds. studiów, dr hab. Jan Mazurkiewicz. Podczas ostatniej prezentacji mgr Karolina Salis-Maciejewska z Sekcji ds. Funduszy Strukturalnych UPP realizowany projekt przybliżyła gościom od strony formalnej. Ostatnim etapem spotkania były indywidualne rozmowy studentów z przedstawicielami wytwórni pasz i środków żywienia zwierząt, podczas których

odbyły się prezentacje firm oraz przedstawienie możliwości realizacji praktyk i staży, wyjaśniono również wszystkie wątpliwości. Dzięki tym informacjom studenci będą mogli wybrać miejsca praktyk i staży zgodnie ze swoimi preferencjami dotyczącymi m.in. gatunku zwierząt, specjalizacji wytwórni oraz jej lokalizacji. ♦

*dr hab. Jan Mazurkiewicz,
prodziekan ds. studiów WMWZ UPP*

Żywienie zwierząt – to kierunek studiów dualnych o profilu praktycznym, realizowany na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Koncepcja kształcenia na nowym kierunku studiów wynika z potrzeb kadrowych dynamicznie rozwijających się przedsiębiorstw rolnych, wytwórni pasz, producentów dodatków paszowych oraz podmiotów świadczących usługi doradcze na rzecz produkcji zwierzęcej. Program kierunku uwzględnia kształcenie przemienne w formie zajęć dydaktycznych realizowanych na uczelni oraz praktyk i staży zawodowych odbywanych przede wszystkim w wytwórniach pasz i środków żywienia zwierząt u potencjalnego pracodawcy.

Fot. Robert Mikula

Studenci oraz przedstawiciele firm – partnerów kierunku żywienie zwierząt – spotkali się w Sali Senatu UPP

Z pomocą gospodarce

Sadzimy las na terenie pokłeskowym w Nadleśnictwie Gniezno

Od 18 marca 2019 r. studenci i pracownicy Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu rozpoczęli akcję sadzenia lasu na terenie zniszczonym przez huragan w 2017 r. Sadzenie nowego pokolenia drzew odbywało się na terenie Nadleśnictwa Gniezno w ramach zajęć praktycznych studentów kierunku leśnictwo studiów stacjonarnych. W sadzeniu lasu uczestniczyło ok. półtora tysiąca studentów i pracowników naszego Wydziału. Trzytygodniową akcję zrealizował Wydział Leśny UPP w porozumieniu z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Poznaniu.

W Nadleśnictwie Gniezno podczas pogodowego kataklizmu, który nadciągnął w sierpniu 2017 r., wiatr powalił las na powierzchni ok. 6000 ha. Po sprawnym uprzątnięciu skutków

klęski planuje się odnowienie 2000 ha w ciągu najbliższych pięciu lat. Nadleśnictwo Gniezno w tym roku planuje zalesić powierzchnię 250 ha. W miejscu zniszczonych drzewostanów studenci i pracownicy naszego Wydziału posadzili 375 tysięcy sadzonek sosny, ponad 12 tysięcy sadzonek dęba szypułkowego oraz sadzonki buka, brzozy, śliwy, tarniny, jawora, czerśni ptasiej, jarzębiny, gruszek, świerka oraz modrzewia.

Mamy nadzieję, że nowe pokolenie lasu, które powstanie w wyniku naszej pracy, umożliwi obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie przez kolejne 100 lat Wydziału Leśnego. ♦

Jolanta Węgiel

Fot. z J. Węgiel

Sadzenie nowego pokolenia drzew odbywało się na terenie Nadleśnictwa Gniezno w ramach zajęć praktycznych studentów leśnictwa

W sadzeniu lasu uczestniczyło ok. półtora tysiąca studentów i pracowników Wydziału Leśnego UPP

Jerzy Wiśniewski, *Nauczyciele akademicy poznańskich leśników w karykaturze, anegdocie, wspominkach...*, Poznań 2019

Ukazało się drugie wydanie książki pana prof. dr. hab. Jerzego Wiśniewskiego *Nauczyciele akademicy poznańskich leśników w karykaturze, anegdocie, wspominkach...* (Poznań 2019). Profesor wydał książkę własnym sumptem (podobnie zresztą jak jej pierwszą edycję w 2015 r.), nie chcąc prosić Pana Dziekana lub Jego Magnificencji o sponsorowanie publikacji, by – jak napisał – „... nie wprawić Ich w zakłopotanie”.

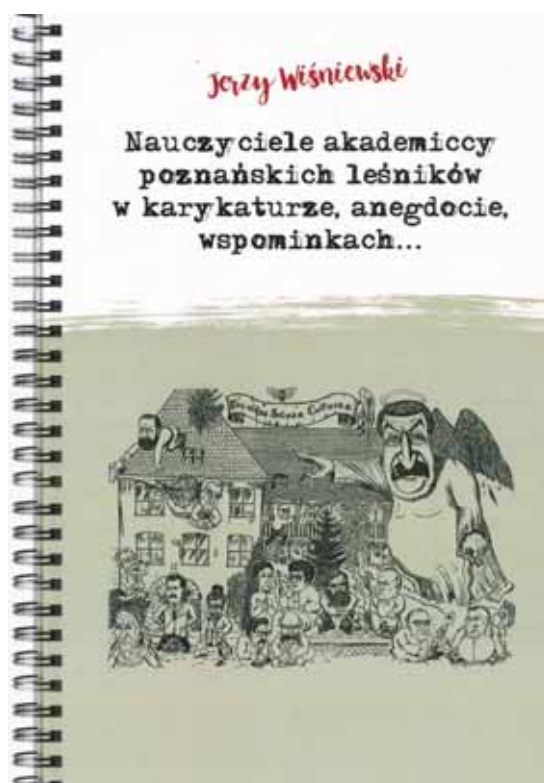
Obecne wydanie zostało przez Profesora wydatnie wzbogacone zarówno co do objętości tekstu, jak i liczby karykatur. Według autorskiego *Postowia* upamiętniono w ten sposób 175 osób (w indeksie osobowym naliczyłem 169 – przyp. W.Ch.) związanych z Wydziałem Leśnym w Poznaniu na przestrzeni jego stuletniej historii. Anegdoty umieszczone w książce przybliżają czytelnikowi całą paletę wypowiedzi i zachowań pracowników Wydziału, poczynając od ojców założycieli, aż po czasy współczesne. Poprzez tytułowe „karykatury, anegdoty i wspominki” sylwetki tych osób zostały niejako „sfotografowane” i utrwalone dla potomności. Dla czytelnika, szczególnie absolwenta Wydziału Leśnego w Poznaniu, książka będzie więc sentymentalnym i urokliwym powrotem do czasów dawno i niedawno minionych.

Z kolei niektórym osobom opisanym w książce jej lektura skojarzy się być może z wizytą w gabinecie luster, które zniekształcając widok sylwetki, wywołują początkowo nieco mieszane uczucia, które – jak sądzę – zamienią się w efekcie w autoironiczny uśmiech i sympatię do samego siebie.

Bogata kolekcja zebranych anegdot, wspomnień oraz karykatur budzi podziw dla dociekliwości Autora w wyszukiwaniu i weryfikowaniu informacji pochodzących z różnych źródeł. Wysiłek ten dał jednak znakomity efekt w postaci ciepłego i sympatycznego, wielobarwnego wydziałowego *tableau* „namalowanego” pięknym, dowcipnym słowem i kreskami karykaturzystów. Wydana w roku jubileuszu stulecia Wydziału Leśnego w Poznaniu książka znakomicie uzupełnia oficjalne publikacje o dziejach Wydziału i być może kiedyś, po latach, ktoś wykorzysta jej treść i napisze „niekonwencjonalną historię naszego Wydziału”, spełniając w ten sposób nadzieje Profesora.

Szkoda tylko, że formuła wydania książki i praktyczna niedostępność na rynku księgarskim bardzo ograniczy krąg jej odbiorców. ♦

prof. dr hab. Władysław Chałupka

Szparagowa wiosna!

Otwarcie sezonu szparagowego w Polsce

Wraz z nadejściem wiosny w sprzedaży pojawiają się szparagi, które w naszym kraju są pierwszym warzywem z gruntu. Zgodnie z tradycją w tym terminie jest organizowana szparagowa konferencja prasowa, uważana za uroczyste rozpoczęcie sezonu szparagowego w Polsce. Jej współorganizatorami są Katedra Warzywnictwa Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu i Polski Związek Producentów Szparaga. W tym roku konferencja odbyła się 29 kwietnia w Restauracji NIFTY No. 20 w Hotelu PURO w Poznaniu przy ul. Stawnej 12. W konferencji udział wzięli zaproszeni goście, m.in. władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu na czele z JM Rektorem, prof. dr. hab. Janem Pikulem oraz przedstawiciele władz wojewódzkich i lokalnych, w tym „szparagowych gmin”: Nowy Tomyśl, Opalenica, Rokietnica i Przemęt, a także liczni dziennikarze z telewizji, radia i prasy.

Szczególnym wydarzeniem tegorocznej konferencji było wręczenie Statuetki Srebrnych Szparagów. Wyróżnieniem tym została uhonorowana mgr. inż. Dorota Gorzelniak, która pełniąc przez kilkanaście lat funkcję wójta Gminy Przemęt, wspierała rozwój produkcji szparaga. Wśród tych działań na wyróżnienie zasługuje podjęcie inicjatywy organizowania Przemęckiego Święta Szparaga „Szparagi – Złoto z Ziemi”, które w Mochach odbędzie się w bieżącym roku po raz trzeci. Niezmiernie miłe jest to, że Statuetkę otrzymała w tym roku osoba, która jest absolwentką naszego uniwersytetu.

Wprowadzeniem do konferencji prasowej było ciekawe wystąpienie profesora Mikołaja Knaflewskiego, który udzielił też odpowiedzi na pytania uczestników. Profesor opowiedział m.in. o bardzo korzystnym wpływie szparagów na zdrowie, co jest potwierdzone naukowo. W Korei na przykład prowadzone są badania nad zwalczaniem otyłości. Naukowcy tego kraju udowodnili również, że wyciąg ze szparagów ma właściwości detoksykujące. Badania prowadzono na komórkach wątroby ludzkiej, a wśród związków toksycznych był m.in. etanol. Swoje dobroczynne działania szparagi zawdzięczają silnemu przeciwutleniaczowi zwanemu glutationem, który usprawnia rozkład alkoholu. W dalszej wypowiedzi Profesor stwierdził, że człowiek utracił naturalną zdolność wybierania pokarmów, które służą jego zdrowiu. Zdolność taką mają natomiast zwierzęta. W Księdze rekordów Guinnessa znalazł się najstarszy kot, który żył 38 lat i 3 dni, co w przeliczeniu na wiek człowieka wynosi 130 lat. Ciekawostką jest, że kot ten jadł m.in. szparagi i brokoły.

O szparagach mówi się także w aspekcie działania przeciwnowotworowego, potwierdzonego badaniami naukowymi prowadzonymi m.in. w Chinach. Właściwości te szparagi zawdzięczają składnikom o silnym działaniu antyoksydacyjnym, takim jak: witamina C, E oraz K, a także beta-karoten, saponiny i wspomniany już glutation. Chronią one przed niekorzystnym wpływem wolnych rodników, wymienianych coraz częściej w kontekście powstawania zmian rakowych. Ponadto bogactwo innych składników (witaminy z grupy B, sole mineralne, flawonoidy, kwasy organiczne i związki aromatyczne) sprawia, że szparagom przypisuje się dobroczynny wpływ odmładzający, witalizujący i przeciwsklerotyczny.

Miłym akcentem konferencji była degustacja wykwintnych i pomysłowych potraw ze szparagami przygotowanych przez kucharzy restauracji NIFTY No. 20. Szparagi komponują się bowiem bardzo dobrze z mięsem, rybami, do zup i sałatek, mogą być też grillowane. Na konferencję przygotowano do degustacji dania na ciepło oraz zimny bufet. Oprócz tradycyjnego kremu z białych szparagów zaproponowano potrawkę

z indyka z zielonymi szparagami czy morszczuka australijskiego z białymi szparagami, a także szparagi grillowane czy wreszcie a'la Polonaise, czyli polane masłem z tartą bułką. Ciekawie wyglądała również tarta szparagowo-cebulowa, tortille szparagowe z białym serem lub ośmiornica z zielonymi szparagami.

Szparagi są warzywem smacznym i wartościowym, bogatym w składniki bardzo korzystnie wpływającymi na nasze zdrowie i samopoczucie. Są również niskokaloryczne. Z tego względu warto je docenić i spożywać jak najczęściej! ♦

*mgr Anna Zaworska,
Katedra Warzywnictwa*

Fot. 2 x Anna Zaworska

Prezes PZPS Marian Jakobsze i profesor Mikołaj Knaflewski oraz uhonorowana statuetką „Srebrnych Szparagów” Dorota Gorzelniak

Wykwintne potrawy z udziałem szparaga tuż przed rozpoczęciem konferencji prasowej połączonej z degustacją potraw

Profesor Tadeusz Hołubowicz skończył 90 lat

W dniu 16 kwietnia JM Rektor UPP, prof. dr hab. Jan Pikul, oraz prorektor ds. kadr i rozwoju, prof. dr hab. Roman Gornowicz, spotkali się z prof. dr. hab. Tadeuszem Hołubowiczem, doktorem *honoris causa* naszej uczelni. Czwartego kwietnia 2019 r. Profesor Hołubowicz skończył 90 lat! Z tej okazji rektor wręczył Jubilatowi list gratulacyjny, w którym podziękował za długotrwałą i pełną poświęcenia pracę, osiągnięcia naukowe udokumentowane publikacjami (zwłaszcza z wytrzymałości sadowniczych gatunków roślin drzewiastych na temperatury ujemne) oraz duży wkład w szkolenie i promocję nowych kadr naukowych dla naszej *Alma Mater*.

Z kolei profesor Tadeusz Hołubowicz w trakcie dyskusji wspominał m.in. swoje dzieciństwo na Podolu, pracę na go-

spodarstwie i w sadzie ojca, studia na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego oraz staż naukowy w USA.

Profesor Tadeusz Hołubowicz mimo zaawansowanego wieku nadal jest zaangażowany w sprawy sadownicze Wielkopolski. Ostatnio na zlecenie Poznańskiego Oddziału Związku Ogrodniczego przygotował ekspertyzę na temat możliwości zarejestrowania w Unii Europejskiej jabłek z Wielkopolski jako produktu regionalnego. Zbiera też materiały dotyczące historii zakładania i rozbudowy sadów w Wielkopolsce po drugiej wojnie światowej z zamiarem napisania na ten temat książki. ♦

Roman Hołubowicz

Fot. Roman Hołubowicz

Uczestnicy spotkania; w środku prof. dr hab. Tadeusz Hołubowicz

X Jubileuszowe Zawody Młodych Leśników

Od dziesięciu lat Koło Leśników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu organizuje Zawody Młodych Leśników, które skierowane są do wszystkich techników leśnych, jakie znajdują się na terenie naszego kraju. Jak co roku patronat honorowy nad zawodami objął JM Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, prof. dr hab. Jan Pikul oraz dziekan Wydziału Leśnego, prof. dr hab. Piotr Łakomy. Zawody odbyły się w dniach 4–6 kwietnia 2019 r. Wydarzenie odbywało

się w różnych miejscach: pierwszego dnia zawodnicy zmagali się w konkursie pilarek na terenie ogrodu dendrologicznego UPP, następnego dnia czekał ich bieg na orientację w lasach komunalnych miasta Poznania, a poza zawodami uczniowie mile spędzali czas na terenie domu studenckiego „Przylesie”.

W tegorocznych zawodach udział wzięło 18 zawodników z sześciu różnych szkół: z Goraju, Milicza, Rogozińca, Tuchli, Rucianego Nidy i Tułowic. Ten rok jest dla nas szczególnie,

ponieważ to właśnie 100 lat temu powstało Koło Leśników UPP, tym bardziej cieszy nas fakt, że to właśnie w tym roku odbyły się X Zawody Młodych Leśników.

W tym roku do zawodów dodano kilka nowych konkurencji, np. pracę na symulatorze harwestera, ścinkę drzewa czy składanie pilarki, z kolei niektóre konkurencje uległy małym zmianom. Pierwszego dnia konkurs drwali wygrali uczniowie z Zespołu Szkół Leśnych w Goraju, drugie miejsce zajęło Technikum Leśne w Rucianym Nidzie, a trzecie wywalczył sobie Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu. Biegiem na orientację zawodnicy rozpoczęli drugi dzień zawodów, który został zorganizowany na terenie Leśnictwa Strzeszynek. Podczas biegu na zawodników czekały zagadnienia z różnych dziedzin leśnych, takich jak botanika, entomologia, łowiectwo, kynologia myśliwska, techniki leśne i historia leśnictwa, ornitologia, oraz wiedza o surowcu drzewnym. Trasę biegu najszybciej pokonał Robert Koj. Tego samego dnia zawodników czekał jeszcze test wiedzy leśnej, który składał się z 60 pytań, zawierający zagadnienia ze wszystkich dziedzin leśnych.

W tym roku test najlepiej został rozwiązany przez Mateusza Muzolfa. Po dwóch ciężkich dniach zmagania w końcu przyszedł czas na odpoczynek, uczniowie mogli w wolnej chwili zwiedzić Poznań, a wieczorem czekał na nich grill z kiełbaskami. Ostatniego dnia zawodów ogłoszono wyniki oraz rozdano nagrody wręczone przez prorektora UPP, prof. dr. hab. Cezarego Mądrzaka oraz opiekuna Koła Leśników, dr. hab.

Jarosława Szabana. Nagrody wręczono dla najlepszych drużyn w konkursie drwali oraz w klasyfikacji ogólnej (konkurs drwali, bieg na orientację i test wiedzy leśnej).

Najlepszą drużyną podczas X Jubileuszowych Zawodów Młodych Leśników zostało Technikum Leśne w Miliczu, drugie miejsce zajął Zespół Szkół Leśnych w Goraju, a na trzecim podium uplasował się Zespół Szkół Leśnych w Rogozińcu. Klasyfikację indywidualną wygrał Mateusz Muzolf TL w Tucholi, drugie miejsce zajął Błażej Tabor TL w Miliczu, a trzecie – Wojciech Szulc TL Milicz. Nagrodę specjalną opiekuna Koła Leśników otrzymało Technikum Leśne w Miliczu.

Serdeczne podziękowania należą się wszystkim organizatorom za czynny udział oraz przygotowanie X Jubileuszowych Zawodów Młodych Leśników. Dziękujemy rektorowi Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, dziekanowi Wydziału Leśnego Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz naszym sponsorom: firmie Forest Consulting Center, STIHL, GRUBE, Forex Polska, LZD Murowana Goślina, Polskiemu Towarzystwu Leśnemu, „Nowej Gazecie Leśnej”, firmyleśne.pl oraz Arbotrek. To właśnie dzięki Państwu zawody przebiegły w tak cudownej atmosferze.

Darz bór! ♦

*Sylwester Groblewski,
prezes Koła Leśników UPP*

Na zdjęciu uczestnicy zawodów wraz z organizatorami

Fot. Paulina Kaźmierczak

Podsumowanie działań Sekcji Teriologicznej Koła Leśników UPP w pierwszej połowie roku

Inwentaryzacja hibernujących nietoperzy to najprostszy sposób na określenie ich liczebności i składu gatunkowego na danym terenie. Z tego powodu już wczesną jesienią chiropterolodzy na terenie całego kraju rozpoczynają zimowe liczenia. Również Sekcja Teriologiczna Koła Leśników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przeprowadziła wiele zimowych inwentaryzacji nietoperzy. Oprócz regularnego monitoringu na terenie Poznania odbyły się również trzy obozy zimowe. Członkowie Sekcji odwiedzili Parki Narodowe: Ojcowski i Drawieński oraz Międzyrzecki Rejon Umocniony.

Dlaczego nietoperze hibernują?

Wszystkie krajowe gatunki nietoperzy są owadożerne. Z tego powodu kiedy nadchodzi zima i spada aktywność owadów, naszym latającym ssakom zaczyna brakować pokarmu. Żeby przetrwać ten okres muszą zapaść w „sen zimowy”. Wcześniej konieczne jest do tego odpowiednie przygotowanie. Nietoperze bardzo intensywnie się odżywiają, aż tłuszcz

będzie stanowił około 20-30% masy ich ciała. Po pierwszych przymrozkach zapadają w odrętwienie. Ich tętno spada z ok. 250 do 40 (lub nawet mniej) uderzeń na minutę. Duże zagrożenie stanowi nieoczekiwane wybudzenie nietoperza. Każda taka sytuacja kosztuje go bardzo dużo energii, przez co spala swoje „zapasy”. Niekontrolowane wybudzenia z hibernacji są często przyczyną śmierci tych ssaków, ponieważ podczas zimy nie są one w stanie znaleźć odpowiedniej ilości pożywienia, aby ponownie odbudować zapasy energii.

Zimowy monitoring nietoperzy na terenie Poznania i „Dekada”

Zimowy nietoperzowy maraton co roku rozpoczynamy już w październiku od regularnych liczeń nietoperzy w Forcie VI a. Członkowie Sekcji średnio co dwa tygodnie odwiedzają pozostałości fortu i odnotowują zimujące tam nietoperze. Jest to idealny wstęp do tego, co czeka na nas na przełomie stycznia i lutego. W tym czasie odbywa się „Dekada”, czyli zimowy

Sekcja Teriologiczna Koła Leśników UPP przed jedną z przebadanych jaskiń

Fot. W. Grzywiński

spis nietoperzy na terenie Poznania. W krótkim okresie całe miasto zostaje sprawdzone, dzięki czemu otrzymujemy dość wiarygodne informacje o stanie chiropterofauny. Członkowie Sekcji oprócz Fortu VI a na liście zadań mają Fort III a (obecnie znajduje się tam krematorium), schron przeciwlotniczy w Parku Sołackim, schron znajdujący się w okolicach Ronda Obornickiego oraz niewielkie schrony znajdujące się przy ul. Kościelnej.

Drawieński Park Narodowy

W dniach 25–27 stycznia już po raz kolejny odbył się zimowy obóz w Drawieńskim Parku Narodowym. Skontrolowaliśmy 17 obiektów, większość z nich to bunkry będące pozostałością umocnień Wału Pomorskiego, ale nie ominęliśmy również starych piwnic, a nawet sprawdziliśmy dwie studnie. Sprawdzenie tych ostatnich wymagało użycia specjalnego sprzętu stosowanego we wspinaczce. W tym roku odnotowaliśmy 191 osobników. Najliczniej spotykane były nocki Natterera (*Myotis nattereri*), gacki brunatne (*Plecotus auritus*) oraz nocki rude (*Myotis daubentonii*). Nie zabrakło również mopków zachodnich (*Barbastella barbastellus*).

Ojcowski Park Narodowy

Zimowa sesja egzaminacyjna to bardzo stresujący czas dla studentów. Nam ona nie przeszkadza w tym, aby udać się na południe naszego kraju. Na przełomie stycznia i lutego członkowie Sekcji Teriologicznej KL UPP już po raz 31 odwiedzili Ojcowski Park Narodowy w celu wykonania zimowej inwentaryzacji chiropterologicznej. W tym roku skontrolowaliśmy 17 obiektów, z czego 16 to jaskinie. Odnotowaliśmy 639 nietoperzy należących do 10 z 27 krajowych gatunków. Nie było

zaskoczeniem, że większość z nich, bo aż 88% to podkocwe małe (*Rhinolophus hipposideros*). Poza tym stwierdziliśmy: nocki duże (*Myotis myotis*), nocki orzęsione (*Myotis emarginatus*), nocki rude (*Myotis daubentonii*), nocki łydkowłose (*Myotis dasycmene*), nocki wąsatki/Brandta (*Myotis mystacinus/brandtii*), mroczka późnego (*Eptesicus serotinus*), gacki brunatne (*Plecotus auritus*) oraz mopki zachodnie (*Barbastella barbastellus*).

Międzyrzecki Rejon Umocniony

Ostatni na liście zadań był Międzyrzecki Rejon Umocniony. Główny system kanałów to jedno z największych w Europie zimowisk nietoperzy. Co roku odnotowuje się tam ok. 30 tys. hibernujących osobników. Członkowie Sekcji sprawdzają otaczające ten słynny system wolnostojące obiekty. W dniach 22–24 lutego skontrolowaliśmy 29 bunkrów. Odnotowaliśmy 577 osobników. Prawie 40% stanowiły mopki zachodnie (*Barbastella barbastellus*).

Podsumowanie

Łącznie w sezonie zimowym 2018/2019 sprawdziliśmy 75 obiektów, w tym 52 bunkry i schrony, 17 jaskiń, 2 forty, 2 studnie oraz 2 piwnice. Odnotowaliśmy łącznie 2032 osobniki należące do 14 z 27 krajowych gatunków nietoperzy.

Koniec zimy nie oznacza dla nas wolnego. Rozpoczynamy letni sezon badań. Czekają nas wywieszanie schronów dla nietoperzy, odłowy oraz kontrola schronień letnich. ♦

Kinga Trzeciak-Sieprawska,
prezes Sekcji Teriologicznej Koła Leśników UPP

Szkolenie „Wykorzystanie elementów coachingu w psychodietetyce”

Na przełomie lutego i marca bieżącego roku Biuro Karier zorganizowało kolejne szkolenie w ramach rozwoju kompetencji studentów naszej uczelni. Tym razem w szkoleniu „Wykorzystanie elementów coachingu w psychodietetyce” wzięły udział studentki ostatniego roku dietetyki. Podczas warsztatów uczestniczki dowiedziały się, co można wykorzystać z narzędzi coachingowych w pracy z klientem dietetycznym, by lepiej pomóc mu na różnych etapach wspólnej pracy. Studentki dowiedziały się również, jakie mają mocne strony, co je wyróżnia i jak mogą wykorzystać markę osobistą w pracy dietetyka. Czterodniowe szkolenie przeprowadziła Aleksandra Borowska, coach i trener.

Dla studentek ostatniego roku szkolenie było doskonałym uzupełnieniem umiejętności zdobytych podczas „Warsztatów z przedsiębiorczości” prowadzonych przez doradcę ds. przedsiębiorczości Kingę Kaczmarczyk oraz warsztatów organizowanych co roku przez Biuro Karier w ramach „Akademii Kompetencji”. ♦

Dział Marketingu i Komunikacji

Fot. archiwum BPIK UPP

W szkoleniu „Wykorzystanie elementów coachingu w psychodietetyce” udział wzięły studentki ostatniego roku dietetyki

Finał XXI Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Żywności

Kolejna XXI Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Żywności już za nami. Do tegorocznej edycji przystąpiło 800 uczniów z 45 szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski. Uroczysty finał odbył się 15 marca 2019 r., a gospodarzem wydarzenia był Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. Celem Olimpiady jest podnoszenie poziomu kształcenia zawodowego oraz pobudzenie i rozwijanie zainteresowań problemami produkcji żywności. Organizatorami wydarzenia są Wydział Nauk o Żywności i Żywieniu Uniwersytetu Przyrodniczego w Po-

znaniu we współpracy z poznańskim Zespołem Szkół Przemysłu Spożywczego oraz profesorowie: Jan Pikul, Jan Michniewicz i Zbigniew Czarniecki.

Serdecznie gratulujemy tegorocznym laureatom olimpiady, którzy podjęli trud przygotowań, oraz nauczycielom, którzy wspierali uczniów w tym niełatwym zadaniu. ♦

Iwona Cieślak

Fot. Agnieszka Domaszewicz

Finałisti tegorocznej edycji Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Żywności wraz z opiekunami i władzami UPP

XII edycja Targów Pracy na UPP

Fot. Agnieszka Domaszewicz

Targi Pracy pozwalają na wspólne rozmowy między potencjalnym pracodawcą i kończącym naukę studentem

Targi Pracy Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu odbyły się już po raz dwunasty. Wydarzenie zorganizowane 15 maja 2019 r. przez Biuro Karier UPP było adresowane do studentów i absolwentów, którzy poszukują atrakcyjnych propozycji staży i praktyk oraz ofert pracy, dla pracodawców była to okazja do znalezienia wartościowych kandydatów.

W tegorocznej edycji wzięło udział ponad 20 firm, które poszukują kandydatów i zaprezentowały, jakie warunki stwarzają nowym pracownikom. Uczestnictwo w targach pracy uważane jest za jedno z najefektywniejszych form poszukiwania zatrudnienia. Dzięki bezpośredniemu kontaktowi z pracodawcami na nieformalnym gruncie kandydaci mają możliwość uzyskania informacji na temat wymagań stawianych na konkretnym stanowisku oraz poznania specyfiki pracy w firmie, co może być pomocne w procesie rekrutacyjnym.

Podczas Targów można było skorzystać z interesujących warsztatów z kompetencji miękkich, które tak są cenione na rynku pracy, a przy stoisku Biura Karier można było wykonać indywidualny bilans kompetencji zawodowych, skonsultować dokumenty aplikacyjne oraz porozmawiać z doradcami. ♦

Iwona Cieślak

Branżowe Targi Pracy 2019 na WTD

Na Wydziale Technologii Drewna UPP podczas Branżowych Targów Pracy 10 kwietnia 2019 r. spotkali się pracodawcy z branży drzewnej oraz studenci szukający pierwszych praktyk w zawodzie, staży i zatrudnienia. Studentów i pracodawców przywitał dziekan Wydziału, prof. dr hab. Bartłomiej Mazela: „Chciałbym, aby ten czas został dobrze wykorzystany przez studentów, nie tylko na zaznajomienie się z profilami firm wystawiających się na Targach i ich ofertą staży oraz praktyk. Zachęcam także studentów do nawiązania kontaktów z wystawcami w celu poszukiwania możliwości realizacji wspólnych projektów w ramach działalności kół naukowych”.

W czasie Targów studenci mogli wysłuchać prezentacji firm i mieli okazję do bezpośredniego kontaktu z ich pracownikami, którzy doradzali, w jaki sposób starać się o wymarzone stanowisko. Wśród wystawców znalazło się Biuro Karier UPP.

Podczas imprezy odbyło się uroczyste wyróżnienie najlepszych prac semestralnych, zrealizowanych w Katedrze Meblarstwa WTD. Na podstawie trzech wyróżnionych projektów autorzy wykonali prototypy mebli ze sklejk w firmie Sklejka-Eko z Ostrowa Wielkopolskiego. Zwycięskie projekty Kamila Bartkowiaka, Jakuba Górskiego i Roberta Osińskiego, których opiekunem był dr inż. Krzysztof Wiaderek, można było oglądać na stoisku firmy. ♦

Iwona Cieślak

Fot. archiwum WTD UPP

Studentów i pracowników powitał dziekan WTD UPP, prof. dr hab. Bartłomiej Mazela (z prawej)

Światowy Dzień Wody na Wydziale Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej UPP

W piątek 22 marca na Wydziale Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej UPP obchodziliśmy Światowy Dzień Wody. To święto ustanowione przez ONZ ma przypominać o tym, że wodę trzeba chronić, bo jej zasoby na Ziemi są ograniczone. Celem spotkania była prezentacja dorobku WISGP UPP oraz okazja do podzielenia się specjalistyczną, ale przedstawioną w przystępnej formie wiedzą o wodzie i wszystkim, co z nią związane. Referaty skierowane były do środowisk związanych z praktyką, pracowników naukowych, studentów oraz uczniów szkół średnich zainteresowanych tą tematyką. W tym dniu odbył się również wydziałowy

czwórbój wiedzy i umiejętności instalacyjnych „O mosiężny czwórnik”.

Światowy Dzień Wody został ustanowiony przez Organizację Narodów Zjednoczonych w 1992 r. W 2010 r. uznała ona dostęp do wody i godnych warunków sanitarnych za fundamentalne prawo człowieka. Ich zapewnienie wpisala w najważniejsze globalne cele zrównoważonego rozwoju do 2030 r. Celem jest również ochrona mórz i oceanów oraz rozsądne wykorzystywanie ich zasobów. ♦

Iwona Cieślak

Celem spotkania była prezentacja dorobku WISGP UPP oraz okazja do podzielenia się specjalistyczną, ale przedstawioną w przystępnej formie wiedzą o wodzie i wszystkim, co z nią związane

Fot. 2 x Fot. Rafał Stasiak

Studenci montujący bosą rurę na połączenia kołnierzone w trakcie turnieju wiedzy i umiejętności instalacyjnych „O mosiężny czwórnik”

Dzień Współpracy na Wydziale Ekonomiczno-Społecznym UPP oraz konkurs „Zostań ekonomistą”

Dzień Współpracy

Dzień Współpracy to wydarzenie adresowane do uczniów szkół średnich woj. wielkopolskiego, którzy chcą poznać specyfikę studiów na Wydziale Ekonomiczno-Społecznym Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Doświadczenia absolwentów WES UPP dowodzą, że solidna wiedza ekonomiczna z jednoczesną znajomością specyfiki sektora rolno-żywnościowego znacznie poszerza możliwości zatrudnienia i wpisuje się w aktualne potrzeby gospodarki oraz życia społecznego Wielkopolski, kraju i Europy. Przedsięwzięcie spotkało się z ogromnym zainteresowaniem, wzięło w nim udział ponad 800 uczniów oraz 50 nauczycieli z 24 placówek będących partnerami Wydziału.

Tegoroczna – czwarta już – edycja Dnia Współpracy na WES UPP, która odbyła się 12 lutego 2019 r., dowodzi, że wspólne działania i relacje partnerskie owocują interesującymi rozwiązaniami organizacyjnymi oraz wychowawczo-edukacyjnymi, które przyczyniają się do rozwoju osobowego uczniów i tworzenia dobrze wykształconego młodego pokolenia w Wielkopolsce. Zaproponowana formuła spotkań młodzieży ze społecznością akademicką pozwala uczniom zasięgnąć informacji na temat oferty naukowej i dydaktycznej, zasad rekrutacji, mobilności studentów, wyjazdów studyjnych, programów stażowych oraz zalet studiowania na WES UPP. Dla młodzieży przygotowano liczne wykłady oraz warsztaty tematyczne, prezentacje wydziałowych kół naukowych i quiz ekonomiczny. Warte uwagi jest to, że na ten dzień opracowano indywidualne (dedykowane) programy dla każdej szkoły – zajęcia zostały wcześniej wybrane z szerokiej oferty Wydziału.

Tegoroczne spotkanie rozpoczęło się w sali wykładowej Biocentrum UPP przy ul. Dojazd. Z uwagi na dużą liczbę uczestników część oficjalna odbywała się dwukrotnie: o godz. 8.30 oraz 10.30. Otwarcia dokonał prof. dr hab. Walenty Poczta, dziekan Wydziału, a w imieniu władz rektorskich przybyłych gości powitał prof. dr hab. Cezary Mądrzak, prorektor ds. studiów.

Konkurs „Zostań ekonomistą”

Dziekan Wydziału Ekonomiczno-Społecznego UPP ogłosił trzecią edycję ogólnopolskiego konkursu „Zostań ekonomistą”, który jest adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Jego celem jest wspieranie rozwoju ambitnych i wyróżniających się wiedzą ekonomiczną uczniów szkół średnich, popularyzowanie wiedzy ekonomicznej, podniesienie świadomości gospodarczej uczestników oraz zachęcanie do podjęcia studiów ekonomicznych. Laureaci uzyskują maksymalną liczbę punktów przewidzianą w postępowaniu kwalifikacyjnym na studia pierwszego stopnia na kierunkach ekonomia oraz finanse i rachunkowość prowadzonych przez WES UPP. Regulamin Konkursu jest dostępny na stronie internetowej Wydziału (<https://wes.up.poznan.pl/content/konkurs-zosta%C5%84-ekonomist%C4%85>). ♦

Iwona Cieślak

W imieniu władz rektorskich UPP gości powitał prorektor ds. studiów, prof. dr hab. Cezary Mądrzak

Fot. 4 x Agnieszka Domaszewicz

Uroczyste otwarcie spotkania – z uwagi na dużą ilość przybyłej młodzieży – odbyło się w dwóch turach

Zaproszeni goście przeszli z budynku Biocentrum do Collegium Maximum, zwiedzając przy okazji kampus sołacki

Ciekawe hasztagi prezentowała młodzież...

Przyroda od A do Z – Uniwersytet Młodego Odkrywcy na Wydziale Rolnictwa i Bioinżynierii UPP

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2020 r. realizuje projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „Przyroda od A do Z. Pozaszkolne zajęcia edukacyjne w ramach Uniwersytetu Młodych Przyrodników”. Na projekt przyznano środki w ramach programu „Uniwersytet Młodego Odkrywcy” (konkurs nr POWR.03.01.00-IP.08-00-UMO/17).

W roku akademickim 2018/2019 w murach naszego Wydziału gościła grupa 32 uczniów z Zespołu Szkół im. o. Marianna Żelazka w Chludowie. Młodzi adepci nauk przyrodniczych kształcili się w ramach sześciu spotkań (każde składało się z wykładu i warsztatów laboratoryjnych) zorganizowanych przez pracowników i doktorantów Katedry Agronomii, Katedry Chemii Rolnej i Biogeochemii Środowiska, Katedry Gleboznawstwa i Ochrony Gruntów, Katedry Mikrobiologii Ogólnej i Środowiskowej, Katedry Genetyki i Hodowli Roślin oraz Katedry Łąkarstwa i Krajobrazu Przyrodniczego. Tematy zajęć, w których uczestniczyli Młodzi Przyrodnicy, przedstawiały się następująco (wg dat zajęć odbywających się w kolejnych jednostkach):

- Katedra Agronomii (22 października 2018):
 - Agrotechnika roślin uprawnych jako element optymalizacji produkcji.
 - Roślina uprawna i jej zdrowie.
 - Nasiona i wykorzystanie powstałych z nich roślin.
 - Chwast – nierozłączny towarzysz roślin uprawnych.
- Katedra Chemii Rolnej i Biogeochemii Środowiska (30 listopada 2018):
 - Obieg azotu w przyrodzie a nawożenie roślin uprawnych.
 - Co piją rośliny?
 - Najpierw masa, potem rzeźba.
 - Zielono mi.
- Katedra Gleboznawstwa i Ochrony Gruntów (14 grudnia 2018):
 - Gleba i jej funkcje w ekosystemie.
 - Czarno na białym.
 - Ziarnko do ziarnka w glebie.
 - Nie tylko nasze kości potrzebują wapnia.
- Katedra Genetyki i Hodowli Roślin (1 lutego 2019):
 - Modyfikacje genomu roślin. Czy potrzebujemy roślin GMO?
 - Im dalej w las, tym więcej drzew, czyli o zmienności genetycznej roślin.
 - Od możliwości do rzeczywistości, czyli poszerzanie zmienności genetycznej.
 - Co jeśli nie gleba? Czyli dlaczego rośliny mogą rosnać w galaretkę.
- Katedra Mikrobiologii Ogólnej i Środowiskowej (1 marca 2019):
 - Potężne mikroorganizmy.
 - Niewidzialny (?) świat mikroorganizmów.
 - Mroczne życie bakterii – czyli o bogactwie i złożoności życia mikrobiologicznego gleby.
 - Bakteria najlepszym przyjacielem rośliny.

- Katedra Łąkarstwa i Krajobrazu Przyrodniczego (29 marca 2019):
 - Mleko jest z trawy.
 - Trawa niejedno ma imię.
 - Nie tylko trawy, czyli o ziółkach i roślinach jadowitych.
 - Od motyla do żubra – łąka domem dzikich zwierząt.

Zwieńczeniem serii wykładów i warsztatów, w trakcie których uczniowie zgłębiali swoją wiedzę na temat procesów zachodzących w przyrodzie i wykorzystaniu tych zjawisk w produkcji rolniczej, było wręczenie Indeksów Młodego Przyrodnika, które odbyło się 29 marca 2019 r. w Biocentrum Wydziału Rolnictwa i Bioinżynierii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Indeksy uroczyście wręczyła dziekan, prof. dr hab. Anna Kryszak wraz z prodziekanem, prof. dr hab. Andrzejem Bleharczykiem w obecności pracowników Wydziału zaangażowanych w prowadzenie zajęć w ramach projektu.

Nie możemy doczekać się wizyt kolejnej grupy uczniów w roku akademickim 2019/2020! ♦

*dr Łukasz Mendyk,
Katedra Gleboznawstwa i Ochrony Gruntów*

Młodzi adepci nauk przyrodniczych...

... kształcili się w ramach wykładów i warsztatów laboratoryjnych

Fot. 2 x archiwum WRB UPP

Inauguracja Uniwersytetu Młodych Przyrodników na WTD

S to siedemdziesięciu dzieci otrzymało indeksy i złożyło ślubowanie, inaugurując tym samym zajęcia w ramach Uniwersytetu Młodych Przyrodników na Wydziale Technologii Drewna UPP. Młodzież w progach Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu powitał prorektor ds. studiów, prof. dr hab. Cezary Mądrzak oraz prodziekani ds. studiów Wydziału Technologii Drewna, dr hab. Andrzej Krauss i dr hab. Edward Roszyk. W piątek 15 marca 2019 r. po uroczystej inauguracji projektu odbyły się już pierwsze wykłady dla „nowych studentów”.

Celem pozaszkolnych zajęć edukacyjnych „Tego nie wiesz o drewnie” jest rozbudzenie ciekawości poznawczej uczniów szeroko rozumianą branżą drzewną, która jest ekologiczna i innowacyjna, z doskonałymi perspektywami rozwoju. Projekt ma inspirować młodych ludzi do odkrywania nowych zainteresowań i pasji związanych z drzewnictwem, a także propagować innowacyjność w tej branży. Jego zadaniem jest przede wszystkim szerzenie od najmłodszych pokoleń informacji, że drewno samo z siebie jest surowcem ekologicznym, a jego współczesny przerób i wykorzystanie nie zagraża w żaden sposób środowisku naturalnemu, tylko je wspomaga, np. przez eliminację sztucznych, trudno biodegradowalnych materiałów. Zajęcia są skierowane do uczniów w wieku 12–16 lat. Do czerwca młodzież brała udział w zajęciach warsztatowych (laboratoryjnych, projektowych itp.).

Uniwersytet Młodych Przyrodników (UMP) został uruchomiony Uchwałą Senatu 27 czerwca 2018 r. i jest to przedsięwzięcie edukacyjne, które ma integrować lokalną społeczność wokół ośrodka akademickiego dzięki prowadzeniu edukacyjnych zajęć pozaszkolnych. Program zmierza do popularyzacji nauki oraz badań naukowych i ich zastosowań wśród dzieci oraz młodzieży, w tym w szczególności: rozwijanie zainteresowań, aktywności poznawczej i kreatywności, stymulowanie rozwoju intelektualnego i podnoszenie świadomości społecznej, pobudzanie do twórczego myślenia

i rozwijanie pasji naukowych, wytworzenie świadomości potrzeby uczenia się, rozwijanie umiejętności działania w grupie, również w charakterze lidera, nauczanie przewidywania skutków wykonywanej działalności oraz prezentowanie środowiska akademickiego i uczelni jako miejsca naukowego oglądu rzeczywistości.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu otrzymał dofinansowanie z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na realizację trzech projektów:

- „Przyroda od A do Z” – realizowany na Wydziałach Leśnym oraz Rolnictwa i Bioinżynierii (od września 2018 r.), a już wkrótce również na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach.
- „Zostań młodym inżynierem środowiska” – realizowany na Wydziale Inżynierii Środowiska i Gospodarki Przestrzennej (od września 2018 r.).
- „Tego nie wiesz o drewnie” – realizowany przez Wydział Technologii Drewna.

Projekty zostały przygotowane przez Dział ds. Funduszy Strukturalnych we współpracy z Wydziałami. Obsługę administracyjną UMP koordynuje Centrum Kształcenia Ustawicznego (CKU) przy współpracy z innymi jednostkami UPP. ♦

Iwona Cieślik

Fot. archiwum WTD UPP

Po uroczystej inauguracji projektu odbyły się pierwsze wykłady dla „nowych studentów”

Sołacz kolebką poznańskich leśników

Seminarium w Kolegium Runego

Wydział Leśny Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu oraz Polskie Towarzystwo Leśne Oddział Wielkopolski 22 maja tego roku zorganizowały seminarium „Sołacz kolebką polskich leśników”. Część wykładowa spotkania odbyła się w Kolegium Runego. O ciekawych obiektach architektury tej dzielnicy opowiedział prof. dr hab. Andrzej Kurzawski, o „Zieleni Sołacza” – dr hab. Dorota Wrońska-Pilarek, prof. UPP, o „Wydziale Leśnym na Sołacz” – prof. dr hab. Małgorzata Mańka, czł. koresp. PAN (wykład przygotowany we współpracy z dr. hab. Jarosławem Szabanem, prof. UPP), a o walkach na Sołacz w roku 1945 – Maciej Karalus ze Stowarzyszenia „POMOST”.

Po części seminaryjnej uczestnicy wraz z przewodnikiem, dr. hab. Piotrem Kordubą, prof. UAM, mieli okazję zwiedzić urokliwe uliczki tej najbardziej zielonej dzielnicy Poznania. Spotkanie zakończyło się w restauracji Meridian's (położonej w centrum Parku Sołackiego) przy kawie i ciastku. ♦

Ewa Strycka

Fot. 4 x Ewa Strycka

Spacer ulicami Sołacza; prowadzą go w pierwszym rzędzie od lewej: dr hab. Dorota Wrońska-Pilarek, prof. UPP; prof. dr hab. Małgorzata Mańka, czł. koresp. PAN oraz dr hab. Piotr Korduba, prof. UAM

Uczestnicy spaceru podczas jednej z pogadarek na ul. Góralskiej

O architekturze Sołacza opowiedział prof. dr hab. Andrzej Kurzawski

Na Sołacz spotkać można różne formy architektoniczne

Profesor dr Józef Broda (1920–2019)

Profesor zw. dr Józef Broda urodził się 22 stycznia 1920 r. na wsi w pow. Busko-Zdrój w rodzinie chłopskiej. Po ukończeniu szkoły podstawowej uczęszczał do gimnazjum i liceum w Mielcu. W latach 1943–1947 studiował historię na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. W maju 1947 r. rozpoczął pracę na Uniwersytecie Poznańskim w Katedrze Historii i Socjologii Wsi. W 1951 r. przeszedł jako adiunkt do Katedry Ekonomiki Leśnictwa Wyższej Szkoły Rolniczej. W latach 1951–1970 był kierownikiem Zakładu Historii i Geografii Gospodarczej Leśnictwa w Katedrze Ekonomiki Leśnictwa. W 1954 r. został mianowany docentem historii leśnictwa, w 1960 r. profesorem nadzwyczajnym, a w 1971 r. profesorem zwyczajnym. W 1990 r. przeszedł na emeryturę. Jest twórcą poznańskiej szkoły historii leśnictwa.

Profesor Józef Broda był członkiem wielu towarzystw naukowych: Polskiego Towarzystwa Historycznego (od 1952), Komisji Historycznej PTPN (od 1952), Komisji Historii Leśnej PTL, Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN (od 1968) i Rady Naukowej Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie (1977–2010). Profesor Broda w ciągu całego okresu pracy naukowej zajmował się prawie wyłącznie badaniem historii leśnictwa, częściowo również drzewnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Prowadził wykłady z historii leśnictwa dla studentów Wydziału Leśnego, w miarę rozwoju swych badań naukowych, rozszerzając ich zakres o nowe treści.

W działalności naukowej Profesora najbardziej twórczy był okres po przejściu na emeryturę. Jego dorobek naukowy obejmuje ok. 145 pozycji opublikowanych, w tym ok. 130 rozpraw, monografii i artykułów naukowych oraz dwa podręczniki akademickie: *Zarys historii gospodarstwa leśnego w Polsce* (Warszawa 1988) oraz *Historia leśnictwa w Polsce* (Poznań 2000). Szczególne miejsce w dorobku naukowym ma książka *Wśród śniegów i bagien tajgi* (Poznań 2004), w której opracował relacje leśników deportowanych w 1940 r. z ziem wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej w głąb Związku Radzieckiego.

Profesor Józef Broda został odznaczony następującymi odznaczeniami: Krzyżem Partyzanckim, Medalem Wolności i Odznaką Grunwaldzką (1948), Honorową Złotą Odznaką PTL (1966), Odznaką 1000-lecia Państwa Polskiego (1967), odznaką „Zasłużony dla Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego” (1968) oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1973). Od 1994 r. był honorowym członkiem Polskiego Towarzystwa Leśnego, które w 2008 r. wyróżniło Go medalem „Pro bono silvae”. Zmarł 6 stycznia 2019 r. i został pochowany na cmentarzu górczyńskim w Poznaniu. ♦

Hubert Szramka

Fot. Ewa Strycka

Profesor Józef Broda podczas obchodów jubileuszu 90. urodzin i 60-lecia uzyskania tytułu doktora (Poznań, 21 stycznia 2010 r.)

Ksiądz kanonik Marian Mikołajczak (1931–2019)

Sługa Uniwersytetu

Dnia 17 stycznia roku 2019 dotarł do celu swej ziemskiej wędrówki i stanął przed obliczem Boga ks. kanonik Marian Mikołajczak – wieloletni proboszcz sołackiej parafii i duszpasterz pracowników naukowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

Był Wielkopolaninem z krwi i kości. Świat ujrzał w zawsze drogich mu Pniewach 22 stycznia 1931 r. W pniewskim środowisku, zwłaszcza domu rodzinnego i szkoły, dojrzewało jego powołanie do kapłaństwa. Rozwijało się w Gnieźnie i w Poznaniu. Święcenia kapłańskie przyjął 30 maja 1957 r. z rąk poznańskiego bp. pomocniczego Franciszka Jedwabskiego w odbudowanej ze zniszczeń wojennych archikatedrze poznańskiej. Na pierwszą wikariuszowską placówkę został skierowany do parafii Modrze, na następną do Opalenicy. W latach 1963–1970 pełnił obowiązki wikariusza w poznańskiej parafii pod wezwaniem Matki Boskiej Bolesnej. Pierwsze probostwo to Rusko k. Wielenia, a więc w paśmie wielkiego kompleksu łąk nadnoteckich.

Po czterech latach samodzielnego posługiwania 15 grudnia 1974 r. ks. Mikołajczak został skierowany do Lubonia-Lasku, a właściwie na obrzeża tego miasteczka, do rejonu, w którym metropolita poznański abp Antoni Baraniak ustanowił ośrodek duszpasterski. Ksiądz Mikołajczak stanął przed bardzo trudnym zadaniem – stworzyć od podstaw ośrodek, wybudować tymczasową kaplicę, a później świątynię, a przede wszystkim stworzyć wspólnotę Kościoła. Ze statusem administratora przystąpił do czynu. Kaplica stworzona w małym domu mieszkalnym powstała szybko i 7 sierpnia 1977 r. została poświęcona przez poznańskiego biskupa pomocniczego Mariana Przykuckiego. Na jej patrona wybrano bł. Maksymiliana Kolbego. Równocześnie w pracowni architekta Henryka Marcinkowskiego trwały prace nad projektem kościoła. Już 14 sierpnia 1979 r. nowy metropolita poznański Jerzy Stroba formalnie erygował parafię, a dotychczasowego administratora mianował proboszczem. Prowadzenie nowej parafii, a zwłaszcza budowa nowego kościoła, była w tamtych czasach bardzo trudnym przedsięwzięciem. Ksiądz Marian Mikołajczak wywiązywał się z tych funkcji znakomicie. Wkrótce przed metropolitą poznańskim pojawił się problem powołania proboszcza na parafię sołacką. Po śmierci ks. Zygmunta Droszcza, który posługiwał w niej w latach 1946–1980, sołackim proboszczem został ks. Marian Mikołajczak. Dekret nominacyjny nosi datę 15 czerwca 1980 r. Ewangeliczny zapał i niepospolitą energię organizacyjną przeniósł teraz na zieleny Sołacz. Tej parafii służył przez 27 lat. Zapisał się chwalebnie w jej dziejach jako żarliwy duszpasterz, dobry organizator życia kościelnego, mądry budowniczy – zwłaszcza w sferze renowacji i upiększania kościoła. „Gorliwość o dom Pana pochłaniała go” (Trybuś 2005). Ale nie całe serce oddał parafii.

Na Sołaczu od dawna znajdują się liczne kompleksy budynków rolniczego uniwersytetu. Ich obecność była dla ks. proboszcza Mikołajczaka swoistym wyzwaniem. W jego sercu rodziło się poczucie odpowiedzialności za ludzi nauki, za

Fot. archiwum Parafii św. Jana M. Wianneya w Poznaniu

Ksiądz kanonik Marian Mikołajczak (1931–2019)

uniwersytet. Niewątpliwie w kształtowaniu takiej postawy pomocą była mu osobowość ks. prof. Janusza Pasierba, znacząca postać w polskiej kulturze. „Kapłan musi być światłem na ludzkich drogach, być światłem także dla ludzi nauki. A uniwersytet to wielka sfera kultury, sercem której jest sztuka, a duszą religia. Trzeba więc nieustannie wprowadzać ludzi nauki w świat nieprzemijających wartości. Trzeba przekonywać ludzi nauki, że muszą się rozwijać, aby nie ulec degradacji”. Te poglądy ks. prof. Pasierba zostały przez niego bezpośrednio oferowane naszej akademickiej wspólnotie w jego rekolekcyjnym słowie. Stroną zapraszającą znamienitego rekolekcyjnego był sołacki proboszcz i duszpasterz uniwersytecki w jednej osobie – ks. Marian Mikołajczak, który dalej dojrzewał do swoich relacji z pracownikami nauki... Kościół i plebania są w bliskiej odległości od *Collegium Maximum*, w którym na straży uniwersytetu stoi jego rektor. To sąsiedztwo zobowiązuje. Więc...

Opatrzność miała własny scenariusz. Nastął czas solidarnościowej euforii dla Polski, także dla nauki i uniwersytetu. Płomiennie nadzieje zostały jednak brutalnie zdławione stanem wojennym. Nadeszła trudna dla Polski, także dla nauki i szkolnictwa wyższego epoka zwątpienia i marazmu. Solidarnościowe kręgi naszej społeczności akademickiej zaczęły wówczas intensywniej spoglądać w stronę sołackiego kościoła i jego proboszcza. Ksiądz Mikołajczak wyczuwał te oczekiwania. Wsparty błogosławieństwem poznańskiego arcybiskupa metropolity otworzył drzwi kościoła i plebani. I tak urzeczywistniała się idea duszpasterstwa pracowników naszego uniwersytetu. Chodziło o wzmacnianie nadziei w wielorakich jej aspektach i o duchową formację naukowych elit. Stronę uczelnianą w tych kontaktach reprezentowali profesorowie Michał Sznajder i Czesław Muśnicki. Na początkowym

Wspomnienia

etapie kwestią najważniejszą była możliwość swobodnej dyskusji o sprawach społecznych. Równie ważna była kwestia integracji i formacji. Ksiądz Mikołajczak okazał się mistrzem dialogu i gromadzenia naukowych autorytetów. Duszpasterz taktowny, serdeczny, gościnny wobec każdego wkraczającego w progi jego domu, czyli plebani.

Sferę działań Duszpasterza pracowników naszej uczelni wypełniały różnorodne w formie i treści spotkania formacyjne, oryginalne spotkania opłatkowe, inauguracje roku akademickiego, wyjazdy na wspólną modlitwę z Janem Pawłem II pielgrzymującym po polskiej ziemi, pielgrzymowanie do Rzymu w czas Jubileuszu Roku 2000, rekolekcje wielkopostne i inne przedsięwzięcia (Kozłowski 2001, Szwaczkowski 2011).

Ksiądz Mikołajczak miał też bardzo specyficzne podejście do świata nauki – uwielbiał uniwersytet i profesorską kadrę, akademickich nauczycieli. W każdym dostrzegał szermierza prawdy i ogrom dobra, każdego uznawał za autorytet w sferze wiedzy, ducha i intelektu... Wobec każdego podchodził z dyskretną i ujmującą pokorą. W tej postawie była zapewne skrywana wdzięczność za udostępnianie przez władze Wydziału Rolniczo-Leśnego Uniwersytetu Poznańskiego pomieszczenia na nabożeństwa, kiedy kościół św. Jana Vianneya znajdował się w budowie (Korduba 2009). Może w tej postawie tkwiła też odrobina niespełnionej nadziei na własną pracę naukową. A może taki powinien być Kościół, taki powinien być kapłan, wobec uniwersytetu? Zawsze był gotów przyjść z kapłańską posługą – dyskretnie i z pokorą.

Ta postawa była zauważana i doceniana przez akademicką społeczność, przez władze uczelni. Odpowiadał pozytywnie i z radością na zaproszenia kierowane każdego roku akademickiego na różnorodne uroczystości – przynosząc dar modlitwy i bożego błogosławieństwa. Żył coraz bardziej sprawami uczelni i jej kadry naukowej, a przede wszystkim działalnością duszpasterstwa pracowników naukowych. Trwał w dozągonnej przyjaźni i oczekiwał odwiedzin.

Ksiądz kanonik Marian Mikołajczak oddał swoje serce sołackiej parafii i przyrodniczemu uniwersytetowi. Tym wspólnotom służył do końca swych ziemskich dni. Dziś klęczy obok św. Jana Marii Vianneya, utrwalonego w pomniku naprzeciw kościoła, i modli się za swoją parafię i za swój uniwersytet, którego był wiernym sługą. ♦

Stanisław Kozłowski

Piśmiennictwo

Stanisław Kozłowski, *Duszpasterstwo Pracowników AR*, „Więści Akademickie” 2001, nr 9–10.

Tomasz Szwaczkowski, *Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt. Dzieje akademickich studiów w Poznaniu 1951–2001*, Poznań 2011.

Jarosław Trybuś, *Kościół św. Jana Vianneya na poznańskim Sołacz*, Poznań 2005.

Piotr Korduba, *Sołacz – domy i ludzie*, Poznań 2009.

Losy naszych pracowników

Wspomnienie o moim Dziadku, dr. Franciszku Stryjewskim

W 110 rocznicę urodzin i 30 rocznicę śmierci

Doktor inż. Franciszek Stryjewski – mój Dziadek – urodził się 1 października 1909 r. w Niesiołkach k. Krasnego. Tam, w dobrze prosperującym 200-ha majątku ziemskim wychował się wraz z siostrą i braćmi. Z całej piątki rodzeństwa Dziadek wykazywał największe zdolności i zamiłowanie do nauki. Po ukończeniu nauki elementarnej w Szkole Powszechnej w Zielonej pragnął kształcić się dalej w oddalonym o ok. 20 km od Niesiołek elitarnym Gimnazjum Państwowym im. Zygmunta Krasińskiego w Ciechanowie. Opowiadał po wielu latach, że w dniu egzaminów dostał bardzo wysokiej gorączki. Wola nauki była jednak silniejsza od czterdziestostopniowej gorączki. Poszedł piechotą do Ciechanowa (prawie 4 godziny w jedną stronę), zdał egzamin i dostał się do szkoły, jednak samej drogi ani egzaminów następnego dnia nie pamiętał.

Po ukończonej szkole w 1928 r. wstąpił na Wydział Inżynierii Politechniki Warszawskiej. Nie miał jednak wsparcia ze strony ojca, co zawdzięczał swojemu kuzynowi, który wyjechał na rzekome nauki, trwonił rodzinny majątek. Chęć nauki znowu wygrała z niedogodnościami codziennego życia. Mieszkał w nieopalonej zimą mansardzie i utrzymywał się

samodzielnie, udzielając korepetycji. Trudy wynagrodził Mu uzyskany w 1935 r. tytuł inżyniera hydrotechnika ze specjalnością melioracje wodne. Melioracje na całe dalsze życie mojego Dziadka pozostały nie tylko Jego zawodem, ale przede wszystkim wielką pasją.

Podczas praktyki studenckiej, którą odbywał w Szczekocinach k. Częstochowy, poznał swoją przyszłą żonę Marię, studentkę germanistyki. Po uzyskaniu dyplomu zamieszkali w Baranowiczach w woj. nowogrodzkim. Został tam mianowany kierownikiem Referatu Melioracji w Starostwie Powiatowym i na tym stanowisku pracował do wybuchu drugiej wojny światowej. Cieszył się wyjątkowym poważaniem i szacunkiem wśród miejscowej ludności, co uratowało mu życie po zajęciu tych terenów przez Związek Radziecki zimą 1940 r. Jeden z mieszkańców, pochodzenia białoruskiego, ostrzegł Go, że Jego nazwisko znajduje na liście wywozowej na Syberię. W obliczu zagrożenia zsyłką, małżonkowie szybko zdecydowali się na ucieczkę przez „zieloną” granicę w rodzinne strony żony. Była to długa i bardzo trudna droga, którą oboje dobrze pamiętali jeszcze po wielu latach. Godzinami brnęli po

Losy naszych pracowników

Fot. archiwum rodzinne

Doktor inż. Franciszek Stryjewski (1909–1989)

kolana w rozmarzającym śniegu, a jedyne co ze sobą mieli, to 2-letnią córkę (a moją mamę), którą Dziadek niósł w worku na plecach. Byli u kresu sił, gdy zostali zatrzymani przez sowiecką służbę pograniczną i zamknięci w stodole z wraz z innymi uciekinierami. Droga zakończyła się szczęśliwie w Szczekocinach tylko dlatego, że zorientowali się, iż razem z nimi zgromadzono tu uciekinierów zarówno z Polski, jak i do Polski. Zniszczyli wszystkie dokumenty, a na przesłuchaniu zeznali, że uciekali z Polski i dzięki temu właśnie tam zostali odesłani.

Podczas okupacji mój Dziadek pracował w gospodarstwie sadowniczym teściów, m.in. szczepił i okulizował drzewka. Babcią po latach wspominała, że jedyne pieniądze, jakie Dziadek zarobił w tym czasie (za szczepienie drzewek w sąsiednim gospodarstwie), oddał potrzebującym dzieciom w sierocińcu. Gdy babcia wspominała to wydarzenie, czuć było jeszcze pretensje w jej głosie. Dziadek tylko się uśmiechał.

W tym wojennym czasie Franciszek włączył się do walki podziemnej z okupantem hitlerowskim, organizując pomoc dla wysiedlonych mieszkańców Warszawy i ściśle współpracując z Batalionami Chłopskimi. Prowadził również nauczanie w tajnych kompletach w zakresie wiedzy z przedmiotów ścisłych.

Zaraz po wojnie, już w lutym 1945 r., podjął kierowanie Rejonowym Biurem Robót Wodno-Melioracyjnych w Kaliszu, gdzie otrzymał duże, służbowe mieszkanie. Podzielił je na dwa mniejsze i jedno odstąpił potrzebującej, wielodzietnej rodzinie. Pracował z dużym zaangażowaniem, szczęśliwy, że mógł wrócić do wyuczonego zawodu. Projektował i wykony-

wał melioracje, głównie w dolinie Proсны. Następnie pracował jako zastępca dyrektora do spraw naukowych w Rolniczym Zakładzie Badawczym w Leszkowicach koło Głogowa.

W roku 1955 został zatrudniony w Instytucie Melioracji i Użytków Zielonych w Warszawie, a pięć lat potem przenosił się do pracy w Biurze Projektów Wodnych Melioracji w Poznaniu. Swoje bogate, praktyczne doświadczenie zawodowe wykorzystał, pracując od 1962 r. w Katedrze Melioracji Rolnych Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu.

Opublikował ponad 50 artykułów, opracowań i ekspertyz badawczych. W 1963 r. na podstawie rozprawy doktorskiej „Wpływ niektórych fizycznych właściwości gleb na głębokość i rozstawę drenowania” uzyskał stopień doktora nauk rolniczych Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu. W Katedrze Melioracji Rolnych prowadził działalność naukową i dydaktyczną do czasu przejścia na emeryturę w 1975 r. Później czynił to w zmniejszonym wymiarze. Do dziś dużym uznaniem cieszy się opracowany przez Niego podręcznik *Drenowanie* wydany w 1978 r. przez PWN, przeznaczony dla studentów melioracji. Przetłumaczony na język angielski znalazł również zastosowanie w niektórych amerykańskich college'ach. Wartościowe są też inne Jego publikacje: *Nawodnienie*, *Zarys projektowania obiektów rolniczych czy Melioracja użytków zielonych*. Wiedza, którą posiadał i którą się dzielił, miała bardzo solidne podstawy wynikające z bogatych doświadczeń wieloletniej i różnorodnej pracy zawodowej. Przez wiele lat był członkiem Komitetu Melioracji Wodnych Łąkarstwa i Torfoznawstwa PAN oraz członkiem Komisji ds. Melioracji Użytków Zielonych działającej przy Ministrze Rolnictwa. Otrzymał wiele odznaczeń, nagród i dyplomów z których najbardziej cenił złotą odznakę NOT.

Wspólnie z żoną wychował i wykształcił dwoje dzieci Danutę i Marka. Dziadek Franciszek Stryjewski zmarł 18 lipca 1989 r. i został pochowany na Cmentarzu Sołackim przy ul. Lutyckiej w Poznaniu. ♦

Doktor inż. Ewa Jerzak, wnuczka, zastępca kierownika Ogrodu Dendrologicznego Wydziału Leśnego UPP; siedziba kierownictwa Ogrodu mieści się w Dworku sołackim, tym samym, w którym w latach 60. i 70. XX w. znajdowała się Katedra Melioracji Wodnych. Zrzędnieniem losu pokój, który zajmuje w Dworku, jest tym samym pokojem, w którym przez wiele lat pracował jej Dziadek – dr inż. Franciszek Stryjewski...

Fot. Ewa Strycka

W tym budynku, zwanym Dworkiem sołackim, pracował dr inż. Franciszek Stryjewski; dziś w tym samym miejscu, a nawet gabinecie, pracuje jego wnuczka, dr inż. Ewa Jerzak, autorka wspomnienia

Wieści z Duszpasterstwa Pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

Kościół i uniwersytet

Kolejne seminarium zorganizowane przez Duszpasterstwo Pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu odbyło się 27 maja 2019 r. pod tytułem „Kościół i uniwersytet”.

Sesję otworzył prowadzący spotkanie opiekun Duszpasterstwa Pracowników UPP, ks. Bogdan Reformat z parafii św. Jana Marii Vianneya w Poznaniu. Słowo wstępne wygłosił JM Rektor UPP, prof. dr hab. Jan Pikul, po nim zaś zaprezentowano dwa wykłady. Ksiądz prof. dr hab. Adam Przybecki (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) opowiedział

o „Spotkaniu Kościoła z uniwersytetem”, a prof. dr hab. Małgorzata Mańka, czł. koresp. PAN, zapoznała zebranych z postacią patrona UPP, Augusta hr. Cieszkowskiego i jego ideą uniwersytetu.

Po seminarium nastąpiła ożywiona dyskusja, moderowana przez prof. dr hab. Stanisława Kozłowskiego, zakończona już mniej formalnymi rozmowami przy kawie. ♦

Ewa Strycka

Seminarium otworzył opiekun Duszpasterstwa Pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, ks. Bogdan Reformat z parafii św. Jana Marii Vianneya

Głos w dyskusji zabrała również jedna z prelegentek, prof. dr hab. Małgorzata Mańka, czł. koresp. PAN

Fot. 3 x Ewa Strycka

Spotkanie przyciągnęło uwagę wielu słuchaczy

Zakłady doświadczalne UPP na tle stulecia nauk rolniczo-leśnych Poznania

W gospodarce europejskiej podkreśla się istotną rolę badań i innowacji oraz ich wdrożeń jako kluczowych elementów przygotowania rolnictwa na przyszłe wyzwania. Realizacja tych celów wymaga tworzenia, rozpowszechniania i stosowania w praktyce nowej wiedzy, technologii, produktów i sposobów organizacji, uczenia się i współpracy. Istotną rolę w działalności badawczej i wdrożeniowej odgrywały i pełnią obecnie rolnicze i leśne zakłady doświadczalne naszej uczelni.

„Nauka i umiejętności dopiero stają się użytecznymi, gdy są w praktyce do użytku publicznego zastosowane”.
Stanisław Staszic, *Ród ludzki*, 1820 r.

Trochę historii

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu oraz powiązane z nim doświadczaństwo rolnicze i leśne w swojej historii sięga tradycjami akademickimi do roku 1870, kiedy to staraniem Augusta Cieszkowskiego powstała w Żabikowie pod Poznaniem Wyższa Szkoła Rolnicza im. Haliny. Był to ośrodek pracy badawczej i dociekań naukowych oraz działań doświadczalnych rolnictwa i leśnictwa. Oddany wówczas szkole folwark obejmował 400 mórg ziemi, zakład posiadał również m.in. laboratorium chemiczne, botaniczne oraz poletka doświadczalne, na których prowadzono badania nowatorskich metod uprawy roli i roślin. W 1919 r. m.in. dzięki dorobkowi naukowemu i dydaktycznemu Wyższej Szkoły Rolniczej w Żabikowie powołano Wydział Rolniczo-Leśny – jeden z pierwszych wydziałów Wszechnicy Piastowskiej, przemianowanej rok później na Uniwersytet Poznański.

W okresie przed drugą wojną światową dla działalności naukowej i dydaktycznej Wydziału Rolniczo-Leśnego zakupiono folwark sołacki oraz folwark Gołęcín i Żabikowo, a w sąsiedztwie katedr rolniczych na powierzchni 8,5 ha prowadzono przykładowe poletka doświadczalne. Doświadczenia z uprawami polowymi prowadzono na gruntach pofolwarczych, gdzie Katedra Ogólnej Uprawy Roli i Roślin miała 32 ha pól doświadczalnych, a Katedra Fizjologii Roślin i Chemii Rolniczej 13,3 ha. Ponadto powstała ferma hodowlana, kurnik, owczarnia, stodoła dla celów doświadczalnych oraz ogród dendrologiczny. W roku 1929 rozpoczęto budowę stawów rybnych. W okresie międzywojennym do prowadzenia doświadczeń gleboznawczych wybudowano halę wegetacyjną i budynki pomocnicze. W gospodarstwach wielkopolskich rolników uczelnia prowadziła ponad 4000 doświadczeń, głównie nawozowych oraz odmianowych i uprawowych. Z zagadnień badawczych prowadzonych w tym czasie należy wymienić m.in.: zawartość próchnicy, techniki wysiewu zbóż, nasiennictwo traw i mieszańców zbóż, badania nad owcami fryzyjskimi oraz konikiem polskim. W ramach zajęć z leśnictwa wykorzystywano las gołęciński, gdzie założono przykładową szkółkę doświadczalną Katedry Hodowli Lasu. W okresie

międzywojennym na pierwszy plan wysunęły się badania fitosocjologiczne i w szerokim zakresie dendrologiczne.

Po zakończeniu drugiej wojny światowej reaktywowano działalność Uniwersytetu Poznańskiego, w tym Wydziału Rolniczo-Leśnego, a w 1951 r. powstała Wyższa Szkoła Rolnicza, już jako uczelnia w pełni samodzielna.

Od momentu reaktywacji Wydziału Rolniczo-Leśnego w marcu 1945 r. do prowadzenia działań naukowo-dydaktycznych zostały mu przydzielone gospodarstwa doświadczalne, w tym Złotniki, Swadzim, Przybrodę, Pawłowice (do 1951 r.), Żabikowo (do 1951 r.), Gorzyń (gospodarstwo rolniczo-rybackie) i Sielec Stary (do 1949 r.). W 1947 r. Uniwersytet Poznański został użytkownikiem lasów Nadleśnictwa Zielonka. Na przełomie lat 40. i 50. XX w. powstał Ośrodek Doświadczalnictwa Leśnego w Siemianicach, w 1951 przejęto Arboretum w Gołuchowie. Rok 1957 to przejęcie gospodarstwa Brody oraz Dłóż. W 1958 r. uczelnia w rolniczych zakładach doświadczalnych dysponowała łącznie 4091 ha.

Od początku w gospodarstwach prowadzono liczne doświadczenia hodowlane i żywieniowe, w tym w dziedzinie ras trzody chlewnej (rasa wielka biała) i tuczu bekonowego, badano i upowszechniano nową rasę owcy złotnicka oraz owcę długowielnią leszczyńską. Pierwszą oborą wolną do gruźlicy i brucelozy (1956 r.) w woj. poznańskim była obora w zakładzie doświadczalnym w Swadzimiu. Do optymalizacji w nawożeniu sporządzano mapy glebowe pól doświadczalnych i produkcyjnych. Prowadzono badania wyboru najwłaściwszych systemów uprawy sadów w warunkach Wielkopolski. W dziedzinie badań na terenie lasów prowadzono pomiary w różnych drzewostanach sosnowych oraz dotyczące typologii leśnej i doskonalenia metod produkcji sadzonek drzew leśnych. Dużym osiągnięciem w tych latach było reaktywowanie ogrodu dendrologicznego.

Pod koniec lat 60. ubiegłego stulecia uczelnia miała siedem rolniczych gospodarstw doświadczalnych: w Brodach, Dłoni, Gorzynie, Marcelinie, Przybrodzie, Złotnikach oraz dwa leśne zakłady doświadczalne – w Murowanej Goślinie i Siemianicach (oraz 30 działających przy nich stacji terenowych). Razem powierzchnia rolniczych gospodarstw wynosiła 3792 ha, a lasów doświadczalnych 6884 ha. W zakresie badań prowadzonych we współpracy z rolniczymi gospodarstwami doświadczalnymi należy wymienić prace nad efektywnością nawożenia magnezem i mikroelementami, badania nad agrotechniką uprawy kukurydzy, jęczmienia browarnego,

Wieści z zakładów doświadczalnych

ziemniaków czy roślin włóknistych i oleistych, traw hodowlanych i roślin motylkowych oraz zagadnienie zwalczania stonki ziemniaczanej. W hodowli doprowadzono do uformowania owcy mięsno-wełnistej (nowy typ merynosa krajowego). W żywieniu zwierząt badano wprowadzenie do mieszanek treściwych odgoryczonej śruty rzepakowej (trzoda chlewna, drób) oraz wywaru melasowego w żywieniu bydła. Dane z gospodarstw doświadczalnych służyły do opracowywania metod rachunków kosztów oraz opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej. W obszarze nauk leśnych prowadzono m.in. badania typologiczne lasów, kontynuowano ocenę przydatności gatunków drzew szybko rosnących, poszerzono prace w dziedzinie ochrony lasu. W latach 60. rozpoczęto badać tematykę gospodarki łowieckiej w oparciu o podstawy ekologiczne.

Lata 70. i 80. to realizacja założonych zadań: stworzenie bazy do realizacji badań naukowych, prowadzenia praktyk i ćwiczeń oraz prowadzenie tematów wdrożeniowych. We władaniu uczelni w tych latach znajdowało się pięć zakładów rolnych (Brody, Przybroda, Swadzim-Złotniki, Dłotń, Gorzyń, oraz dwa leśne (Murowana Goślina i Siemianice). Do realizacji badań z produkcji roślinnej wydzielono ponad 150 ha gruntów rolnych oraz znaczną część powierzchni szklarniowej.

Prace doświadczalne z zootechniki prowadzono na stadach produkcyjnych. Ukończony został doświadczalny ośrodek rybacki.

Prace badawcze prowadzone w tych latach przy współudziale zakładów rolniczych dotyczyły efektywności nawożenia, introdukcji soi do warunków uprawy w Polsce oraz mieszańców zbóż. Realizowano m.in. zagadnienia optymalnego zwalczania chwastów czy efektywności wykorzystania kukurydzy (CCM). W zakładach prowadzono prace badawcze dotyczące doskonalenia bydła rasy nizinnej czarno-białej czy transplantacji u bydła zygot. Doskonalono i prowadzono hodowlę zachowawczą świni złotnickiej, prowadzono badania nad wykorzystaniem antybiotyków i premiksów w żywieniu zwierząt oraz przemysłowych metod chowu ryb.

W leśnych zakładach doświadczalnych działalność naukowo-badawcza dotyczyła m.in. metod odnawiania i pielęgnowania lasu, stosowania środków ochrony roślin do likwidacji zachwaszczenia upraw leśnych czy metod produkcji na słabych i zdegradowanych siedliskach leśnych. Badano możliwości racjonalizacji zabiegów pielęgnacyjnych, ochrony roślin oraz realizowano zagadnienia przebudowy drzewostanów i kontynuowania sporządzania planów urzędzeniowych lasów.

Efektym współpracy jednostek naukowo-badawczych uczelni z zakładami doświadczalnymi było przekazywanie przez uczelniany Ośrodek Upowszechniania Postępu wielu tematów do wdrożenia dla praktyki rolniczej, głównie dzięki Wojewódzkiemu Ośrodkowi Postępu Rolniczego.

Czasy współczesne – zakłady doświadczalne po 1989 r.

Rozpoczęta na przełomie lat 1989/1990 zmiana ustrojowa i połączona z nią transformacja gospodarki, wprowadzająca zasady gospodarki wolnorynkowej, miała istotny wpływ na działalność wszelkich podmiotów gospodarczych, dotknęła więc również rolnictwo i gospodarkę leśną, w tym rolnicze i leśne zakłady doświadczalne. W konsekwencji tych przemian zakłady doświadczalne musiały ulec takim zmianom, aby mogły spełniać swoją rolę statutową, czyli zapewniać warunki do realizacji celów badawczych i dydaktycznych uczelni, wdrażać wyniki badań, popularyzować je, prowadzić działalność gospodarczą na wysokim poziomie, zachować efektywność produkcyjną w warunkach gospodarki rynkowej oraz utrzymać i unowocześnić majątek pozostający w ich władaniu.

Obecnie Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu posiada dziesięć zakładów doświadczalnych, w tym osiem o profilu rolniczym i dwa o profilu leśnym. Jest to około 14 460 ha, w tym 14 459 ha użytków rolnych, 9898 ha powierzchni leśnych i 426 ha gruntów pod wodami. Działalność naukowa i dydaktyczna jest realizowana na zasadzie współpracy bezpośredniej z jednostkami naukowymi oraz poprzez zlokalizowane na terenie poszczególnych zakładów stacje doświadczalnych niektórych katedr uczelni. W ramach działalności wykonuje się prace doktorskie, magisterskie, badania naukowe i prace rozwojowe. Bada się m.in. zagadnienia związane z agrotechniką roślin strączkowych, hodowlą i uprawą soi, agrotechniką drzew i krzewów owocowych, realizowane są też granty Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w tym dotyczące „Polskiego Białka”. Prowadzi się wiele doświadczeń związanych ze stosowaniem nawozów i środków ochrony roślin oraz badania rejestracyjne i marketingowe. Zootech-

niczne prace badawcze dotyczą hodowli i chowu trzody chlewnej, krów mlecznych, owiec i kóz, kontynuowane są też badania nad możliwością wykorzystania roślin strączkowych w żywieniu zwierząt monogastrycznych oraz badania żywienia drobiu. Prowadzony jest chów trzody chlewnej rasy złotnicka biała w hodowli zachowawczej. Realizowane prace badawcze uwzględniają obowiązujące zasady wymogów wzajemnej zgodności w produkcji roślinnej i zwierzęcej. Działalność naukowa i badawcza mająca na celu odtworzenie populacji siei szlachetnej, stosowania innowacyjnych dodatków w żywieniu ryb oraz monitoring ichtiofauny rzecznej jest prowadzona przez Zakład Doświadczalny Technologii Produkcji Pasz i Akwakultury w Muchocinie.

Leśne zakłady doświadczalne prowadzą badania dotyczące m.in. rozpoznania możliwości produkcyjnych oraz walorów użytkowych drewna drzew różnych gatunków, dynamiki wzrostu i rozwoju drzew gatunków rodzimych i obcych, dynamiki cech taksacyjnych i sukcesji ekologicznej starodrzewów sosnowych i dębowych oraz oceny populacji zwierząt. Prowadzi się monitoring stanu przyrodniczego ekosystemów leśnych.

Oprócz podstawowej działalności naukowo-badawczej w zakładach doświadczalnych UPP prowadzi się bogatą działalność popularyzatorską i upowszechnieniową, a także działalność na rzecz producentów oraz środowisk rolniczych i leśnych. Zakłady uzyskują nagrody i wyróżnienia na wystawach: Regionalnej Wystawie Zwierząt Hodowlanych Pułduskiej, Regionalnej Wystawie Zwierząt Hodowlanych Sielinko, Krajowej Wystawie Zwierząt w Poznaniu oraz certyfikaty, np. w dziedzinie integrowanej produkcji roślin, produkcji sadowniczej czy wydajności i jakości mleka.

Zakłady doświadczalne UPP łączą wyniki badań z zastosowaniem ich w praktyce rolniczej. Badania prowadzone przy współudziale gospodarstw doświadczalnych są niezbędnym czynnikiem wpływającym na rozwój rolnictwa i gospodarki leśnej, dostosowując te gałęzie gospodarki do coraz to większych wymagań globalnego rynku. ♦

mgr Kamila Bryll i dr inż. Ryszard Jaworski

Nowy budynek doświadczalno-dydaktyczny wraz z wiatą garażową w Złotnikach

Uroczyste otwarcie nowego budynku Zakładu Doświadczalno-Dydaktycznego Uprawy Roli i Roślin Gorzyń z siedzibą w Złotnikach odbyło się 24 maja 2019 r. Nowa infrastruktura pozwoli na rozszerzenie oferty badań prowadzonych przez Zakład, umożliwi również organizowanie wielu spotkań z pracownikami, studentami i współpracującymi z Zakładem firmami. Budynek doświadczalno-dydaktyczny wraz z wiatą garażową wybudowała Firma Remontowo-Budowlana Jacek Niedziela z Kostrzyna Wielkopolskiego. Budowa obiektu trwała od czerwca 2017 r. do września 2018 r., z kolei działalność rozpoczęto w styczniu 2019 r. Całkowita powierzchnia budynku wynosi 920,21 m², a wiaty garażowej 279,73 m². Cały teren inwestycji został ogrodzony, utwardzony i wyłożony kostką, wykonano parking, zamontowano dwa duże silosy zbożowe oraz zbiornik na paliwo. „Mam nadzieję, że nowo powstały obiekt usprawni pracę wielu osobom i stanie się kolejną piękną wizytówką Zakładu Doświadczalno-Dydaktycznego i naszej Uczelni” – mówił prof. dr hab. Jan Pikul, rektor UPP, uroczystie otwierając budynek.

Dwukondygnacyjna budowla łączy w sobie kilka funkcji: na parterze jest mała sala wykładowa, pokoje pracy wraz z węzłem socjalnym i sanitarnym, a w drugiej części magazyn oraz garaż. Wszystkie zaprojektowane pomieszczenia dostosowano do wymogów prowadzenia prac doświadczalnych, usprawniając realizację obserwacji i pomiarów, a także znacząco poprawiając bezpieczeństwo i komfort pracy. Zakład Doświadczalno-Dydaktyczny Uprawy Roli i Roślin Gorzyń gospodaruje na ok. 120 ha zlokalizowanych w czterech fliach na terenie woj. wielkopolskiego. Jest to baza doświadczalna Katedr Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, szczególnie Katedry Agronomii. Z szeroko pojętego doświadczalnictwa rolniczego prowadzi się tu liczne badania polowe dotyczące m.in. agrotechniki, oceny odmian, zmianowania roślin, wpływu deszczowania, nawożenia oraz stosowania biostymulatorów i środków ochrony roślin na plonowanie roślin rolniczych. W Zakładzie obecnie pracuje 28 osób, z czego osiem jest zatrudnionych w filii w Złotnikach.

Liczne badania realizowane w Zakładzie Doświadczalno-Dydaktycznym Uprawy Roli i Roślin Gorzyń w Złotnikach to doskonała baza i zaplecze dydaktyczne, które dzięki popularyzacji wiedzy oraz wdrażając efekty pracy naukowo-badawczej do praktyki rolniczej, w sposób wymierny wspomagają rozwój kadr naukowych. W Złotnikach prowadzi się również badania rejestracyjne i marketingowe środków ochrony roślin we wszystkich gatunkach roślin uprawnych oraz warzywach na zlecenie firm z branży chemicznej. Środki pozyskane z prowadzenia prac badawczych pozwalają na samodzielne finansowanie działalności Zakładu. ♦

Iwona Cieślik

Dwa duże nowe silosy zbożowe

Fot. 3 x archiwum Iwony Cieślik

– nowe inwestycje

Wiata garażowa ma 279,73 m²

Uroczyste przecięcie wstęgi: od lewej JM Rektor UPP, prof. dr hab. Jan Pikul, dyrektor Zakładu Doświadczalno-Dydaktycznego Uprawy Roli i Roślin Gorzyń z siedzibą w Poznaniu, dr inż. Monika Bartos-Spychała oraz JM Rektor UPP w kadencji 2008–2016, prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak

Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne Brody nagrodzone na Narodowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych – Poznań 2019

W dniach 17–19 maja 2019 r. w Poznaniu odbyła się Narodowa Wystawa Zwierząt Hodowlanych – Poznań 2019. Prezentowano na niej najlepsze z całej Polski hodowlane zwierzęta: bydło, owce, konie, drób i zwierzęta futerkowe. Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne Brody Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu również brało udział w tej imprezie. Zaprezentowaliśmy owce rasy wielkopolskiej oraz romanowskiej. Wyboru, przygotowania oraz prezentacji zwierząt dokonali główny zootechnik RGD Brody Gabriela Woźna oraz owczarz Janusz Stachowiak.

W konkurencji owiec nizinnych najlepszą ocenę uzyskał prezentowany przez RGD Brody tryk rasy wielkopolskiej, nr kat. 52, który został ogłoszony czempionem wystawy. Pozostałe owce pochodzące z hodowli RGD Brody otrzymały złote medale. Honorową statuetkę Narodowej Wystawy Zwierząt Hodowlanych – Poznań 2019 dla Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Brody za czempiona z rąk Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego wraz z gratulacjami odebrał dyrektor RGD Brody, mgr inż. Edward Warych. ♦

Gabriela Woźna

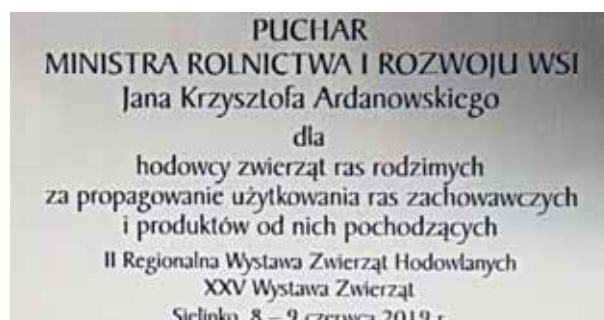
Fot. Nikodem Woźny

Dyplom dla Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Brody za czempiona rasy wielkopolskiej

Sukces RGD Brody i RGD Swadzim w Sielinku

Przy pięknej letniej pogodzie w dniach 8–9 czerwca 2019 r. odbyła się II Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych, XXV Wystawa Zwierząt – Sielinko 2019. Jak co roku udział w tej wystawie brały gospodarstwa doświadczalne Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu: Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne Brody i Rolnicze Gospodarstwo Doświadczalne Swadzim.

RGD Brody zaprezentowało dwie jałówki rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej oraz owce rasy wielkopolskiej i romanowskiej. W konkurencji owiec nizinnych najwyższą ocenę i tytuł czempiona uzyskał tryk i maciorka wielkopolska. Również tytuł czempiona przypadł w udziale trykowi romanow-

Oba zakłady doświadczalne otrzymały wiele dyplomów, pucharów i wyróżnień

Fot. 4 x Ryszard Jaworski i Nikodem Woźny

Nasza załoga z Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Brody...

skiemu, a maciorka romanowska została wybrana wiczcampionem wystawy.

Za ogromny wkład w rozwój owczarstwa w Polsce RGD Brody zostało uhonorowane wieloma pucharami: Pucharem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego dla hodowcy zwierząt ras rodzimych za propagowanie użytkowania ras zachowawczych i produktów od nich pochodzących, Pucharem Marszałka Województwa Wielkopolskiego dla najlepszego hodowcy owiec z województwa wielkopolskiego, a dla czempionów wystawy w kategorii owce puchary ufundowali: Dyrektor ARiMR w Poznaniu Michał Zieliński, Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego Poznań, Burmistrz Opalenicy oraz Burmistrz Lwówka.

RGD Swadzim na tej wystawie zaprezentowało owce maciorki z owczarni Złotniki, które uzyskały dwa tytuły czempionów: puchar i dyplom Wystawy za czempiona w kategorii maciorki rasy fryzyjskiej oraz puchar i dyplom dziekana Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i Nauk o Zwierzętach UPP w Poznaniu prof. dr. hab. Piotra Ślósarza za czempiona w kategorii maciorki rasy BOM. Ponadto gospodarstwo zostało uhonorowane za wybitne osiągnięcia w hodowli owiec z podziękowaniem za współpracę z Wydziałem. ♦

*Gabriela Woźna
i inż. Jerzy Kaczmarek*

... i z Rolniczego Gospodarstwa Doświadczalnego Swadzim

Dokonania naszych sportowców

Akademickie Mistrzostwa Poznania i Wielkopolski w bilardzie

W minionym roku akademickim drużyna UPP wygrała Akademickie Mistrzostwa Wielkopolski w pool bilardzie. Z pewnością nie spodziewaliśmy się tak dobrego wyniku, ale nasi

Fot. 4 x CKF UPP

Na zdjęciu Damian Miller UPP – III miejsce w turnieju pool bilard

zawodnicy spisali się znakomicie. Tak też w pierwszym rzucie tego sezonu drużyna UPP rozpoczęła rywalizację na wysokim poziomie i zajęła drugie miejsce ze 123 punktami na koncie. Poza tym nasz zawodnik Damian Miller stanął na trzecim stopniu podium w klasyfikacji indywidualnej, a mecze finałowe zakończyły się o 3.00 w nocy. Drugie miejsce w pierwszym rzucie UPP zawdzięcza drużynie w składzie: Damian Miller, Wojciech Białczak, Józef Zaparuszewski, Igor Jędrusik, Beata Szczepaniak, Wiktor Jędrusik, Kamil Miszewski, Michał Nowakowski, Igor Ożadowicz, Szymon Franielczyki i Mateusz Lazer. Gratulujemy!

Drugi rzut będzie trudny, ale drużyna UPP jest gotowa do sportowej walki.

Akademickie Mistrzostwa Poznania i Wielkopolski w tenisie stołowym – drugi rzut

Siódmego marca 2019 r. KU AZS UPP i Centrum Kultury Fizycznej byli organizatorami drugiego rzutu Akademickich Mistrzostw Poznania i Wielkopolski w tenisie stołowym. Fre-

Zawody tenisa stołowego, hala UPP

kwencja dopisała, ponieważ wystartowało siedem uczelni, a każda z drużyn kobiecych i męskich liczyła 3–5 osób.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu reprezentowali: Kinga Płachta, Paulina Wojciechowska, Joanna Pokrzywka, Waldemar Perdoch, Adam Sztobnicki, Adrian Spychała, Damian Komorowski i Piotr Kołwzan. Drużyna żeńska zajęła czwarte miejsce, drużyna męska również. Zawodnicy prezentowali wysoki poziom gry, dlatego poszczególne rozgrywki trwały długo. Turniej był ostatnim sprawdzianem przed Akademickimi Mistrzostwami Polski w tenisie stołowym, Półfinał strefy A.

Akademickie Mistrzostwa Poznania i Wielkopolski w narciarstwie

Dnia 19 lutego 2019 na stoku Malta w Poznaniu odbyły się zawody narciarskie. Startujący studenci do późnych godzin

Adrianna Owczarek – reprezentowała UPP w narciarstwie

rywalizowali i walczyli o jak najlepsze lokaty. Zawodniczki i zawodnicy startowali w dwóch konkurencjach: slalomie oraz slalomie gigancie. UPP reprezentowali: Adrianna Owczarek, Dobrochna Kwarta i Artur Mołczanowski. Kobiety drużynowo zajęły szóste miejsce, a mężczyźni czwarte. Artur Mołczanowski indywidualnie uplasował się na szóstym miejscu. Należy wspomnieć, że wspomniani zawodnicy reprezentują uczelnię w wielu dyscyplinach, są wszechstronni, a ich postawa i zaangażowanie godne naśladowania. Życzymy dalszych sukcesów!

Akademickie Mistrzostwa Poznania i Wielkopolski w pływaniu

Dwunastego stycznia 2019 na Termach Maltańskich odbyły się Akademickie Mistrzostwa Poznania i Wielkopolski. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu reprezentowały drużyna żeńska i męska. Drużynowo kobiety zajęły piąte miejsce: 199 pkt., a mężczyźni szóste: 112 pkt. Zawodnicy UPP odnieśli sukcesy indywidualne: 100 m dowolnym kobiet: 3 m Adrianna Radzik; 100 m dowolny mężczyźni: 26 m Damian Wiśniewski, 27 m Jakub Urbański; 100 m klasycznym kobiet: 1 m Natalia Wiśniewska, 3 m Sara Tomasiak, 20 m Karina Frąckowiak, 22 m Olga Nicikowska; 50 m grzbiet kobiet: 3 m Katarzyna Mendowska, 4 m Adrianna Radzik; 100 m grzbiet mężczyźni: 2 m Arkadiusz Osses, 16 m Zalaszewski Adrian; 50 m motyl

kobiet: 1 m Mendowska Katarzyna; 50 m motyl mężczyźni: 16 m Dawid Senftleben; 100 m zmiennym kobiet: 2 m Natalia Wiśniewska; 100 m zmiennym mężczyźni: 3 m Arkadiusz Osses; 4 × 50 m zmiennym kobiet: 1 m Adrianna Radzik, Natalia Wiśniewska, Katarzyna Mendowska, Anna Sobolewska; 4 × 50 m zmiennym mężczyźni: 6 m Osses Arkadiusz, Wiśniewski Damian, Senftleben Dawid, Jakub Urbański.

Gratulujemy zawodnikom sekcji pływackiej wyników drużynowych i sukcesów indywidualnych.

Finał kolarskiego cyklu Malta Pro Tour

Trzeciego marca 2019 r. sekcja kolarska UPP wzięła udział w finałowym wyścigu Malta Pro Tour. Wyniki: 1 m kobiety Karolina Dopierała, 2 m Adrianna Owczarek, 3 m Roksana Pawlik, 4 m Beata Szczepaniak, 5 m Daria Tomaszewska. Kategoria cycloSPORT: 3 m Igor Jędrusik, 4 m Dawid Pluskota, 5 m Wiktor Jędrusik. Klasyfikacja generalna po 5 edycjach: kobiety: 1 m Karolina Dopierała, 2 m Adrianna Owczarek, 3 m Daria Tomaszewska. Open kobiety i mężczyźni: 4 m Karolina Dopierała, 10 m Adrianna Owczarek. Zawodnicy UPP startowali we wszystkich edycjach Malta Pro Tour w różnych warunkach atmosferycznych, doskonaląc technikę i zdobywając kolejne doświadczenia. Gratulacje! ♦

Karolina Dopierała

Sekcja kolarska UPP po finałowym wyścigu Malta Pro Tour

Jacek Jagielski – „Spektrum”

Wystawa artystyczna w budynku Biblioteki Głównej i Centrum Informacji Naukowej, 30 maja 2019 r.

ArtLife Gallery ma już pięć lat! Okolicznościowy tort podzielił autor wystawionych prac, były prorektor ds. artystycznych Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, prof. Jacek Jagielski

Fot. 3 x Ewa Strycka

Otwarcie wystawy: od lewej stoją: prof. Jacek Jagielski (autor prac), mgr Mariusz Polarczyk (dyrektor Biblioteki Głównej i Centrum Informacji Naukowej UPP), prof. Zbigniew Szot (kurator wystawy, UA), prof. Krzysztof Szoszkiewicz (prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą UPP) oraz prof. Grzegorz Skrzypczak (rektor UPP w latach 2008–2016)

Autor prac (z lewej) przedstawia swe dokonania artystyczne

JACEK JAGIELSKI

Urodzony w 1956 roku. W 1984 roku uzyskał dyplom z wyróżnieniem w PWSSP w Poznaniu w zakresie rzeźby w pracowni prof. J.Kopczyńskiego i rysunku prof. J. Kozłowskiego. Otrzymał roczne stypendium Ministra Kultury i Sztuki (1984 r.). Od tegoż roku Jagielski – artysta i pedagog, nieprzerwanie związany jest z macierzystą uczelnią. Aktywnie pełnił różne funkcje w strukturach akademickich, podejmuje również czynności związane ze sprawowaniem funkcji w obszarach wykraczających poza Uczelnię, tj. komisarza wystaw, organizatora plenerów, prezentacji, wykładów czy współorganizatora konferencji naukowych. Jest współautorem publikacji naukowych, zasiadał w licznych jury, był członkiem Rady Programowej VII kadencji Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, jest też członkiem Rady Programowej Galerii Działań w Warszawie.

Prof. zw. Jacek Jagielski, były prorektor ds. artystycznych Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, obecnie prowadzi Pracownię Rzeźby na Wydziale Rzeźby. Działalności naukowo-dydaktycznej ustawicznie towarzyszy własna, indywidualna aktywność artystyczna.

Jagielski swoje prace prezentował na licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych. Wystawiał w wielu prestiżowych galeriach w Polsce, gościł m.in. w Danii, Wielkiej Brytanii, Republice Czeskiej, Estonii, na Słowacji, Litwie, w Niemczech, Szwecji, na Ukrainie, Francji, w Rosji, Szwajcarii, we Włoszech i Japonii.

Na podstawie dostarczonych materiałów opracowała Ewa Strycka

Stare warciańskie pocztówki profesora Bogdana J. Wosiewicza

Pocztówka po dwakroć artystyczna

Prezentowana dalej pocztówka – jedna tylko – mogłaby stanowić dobrą ilustrację dla przynajmniej trzech już wcześniej wydrukowanych tekstów. Byłaby oczywiście najlepszą ilustracją tematu dotyczącego pocztówek z łazienkami rzeczonymi w Poznaniu (tam zresztą tekst o niej zapowiadałem), ale konieczny był dostęp do stron „Wieści” umożliwiających kolorową reprodukcję. Mogłaby merytorycznie wzbogacić esej, że ciekawy i naprawdę ważny może być także awers kartki! Ponadto aspirować mogłaby ewidentnie do tytułu najbardziej unikatowej pocztówki, przynajmniej spośród tych z aspektami hydrotechnicznymi, czy pocztówek artystycznych. Wyróżnia ją bowiem fakt, że jest ona jedyna! A to dlatego, że jej awers zawiera obrazy dwóch artystów, zarówno malarza akwarelisty, jak i grafika, w tym twórcy ekslibrisów.

Lat temu kilka podczas przeglądania pocztówek wystawionych na aukcji moją uwagę zwróciła kartka oparta na akwarze Teodora Rożankowskiego¹, przedstawiająca budynek łazienek rzecznych w Poznaniu (ryc. 1). Nie miałem takiej, zaliczywałbym ją z pewnością, choćby dlatego, że kartka artystyczna, zwłaszcza oparta na dziele znanego artysty, zawsze uatrakcyjnia kolekcję. Wtedy głównie zainteresowała mnie postać Afrykańczyka, zupełnie niepasująca do kolorytu kartki. Maszynowy tekst na awersie niewiele też wyjaśnił:

„Na basenie pojawił się Murzyn. Zbysio zbladł i zupełnie go nie widać.

Drań jest tak atrakcyjny, że ja z nogą wysiadam zupełnie”.

Na szczęście był dostępny również rewers co pomogło w rozszyfrowaniu autora dorysowanej postaci. Gdy poszperałem w Internecie i zapoznałem się z jego ciekawą i przejmującą biografią, wzrósł apetyt na kartkę, a i kwestia nogi także się wyjaśniła.

W tekście o łazienkach rzecznych w Poznaniu kartka nie pojawiła się z wyłuszczonej powodów. Teraz jest głównym aktorem, obejrzymy więc uważnie tę unikatową kartkę artystyczną. Termin „pocztówka artystyczna” rozumiem (identycznie jak Jarosław Mulczyński² w katalogu wystawy takich kartek z widokami Poznania) jako wykonana na podstawie rysunku lub szkicu, technik malarskich czy graficznych. Do takich nie zaliczamy opartych na fotografii kart z malarskimi czy rysunkowymi zdobieniami wokół widoku ani fotograficznych

podmalowanych kolorem. O uznaniu pocztówki za artystyczną nie decydują także „walory *stricte* artystyczne, które są bardzo subiektywne i trudno poddają się ocenie wartościującej”³.

Wśród prezentowanych na drugiej wystawie pocztówek artystycznych z Poznania⁴ można było obejrzyć pocztówki z lat 1919–1939. Wystawiono wówczas aż 36 kart na podstawie akwrel Rożankowskiego, przy czym pięć związanych z Wartą (trzy bezpośrednio, jedna blisko, bo z jej lewym dopływem, a piątą można z Wartą związać, choć nie jest to związek oczywisty), wszystkie kolorowe, w części wydane w okresie PWK w Poznaniu (1929 r.). Trzy z nich były już przez autora publikowane: kartka z mostem Chwaliszewskim widzianym z prawego brzegu od strony wody dolnej („Wieści Akademickie” 2013, nr 11–12), łódki w parku na Sołacz z widokiem na restaurację („Wieści Akademickie” 2016, nr 5–6) oraz kartka z mostem Chrobrego na pierwszym kanale ulgowym Warty („Gospodarka Wodna” 2012, nr 4). Jedną zaś oglądamy w tym tekście, mianowicie kąpielisko nad Wartą – plaża wraz z budynkiem łazienek, i to zarówno awers, jak i rewers. Piątą zaś (fontanna z grupą Perseusza), której związek z Wartą da się uzasadnić w ramach „procedury rozszerzania zbioru”, doczeka się być może publikacji, o ile uda się ją wpiąć pozyskać (nie tracę nadziei!). Wszystkie pokazane dotąd „moje” pocztówki Rożankowskiego (łącznie z tu prezentowaną) zostały wydane w 1929 r. nakładem Polskiego Towarzystwa Księgarni Kolejowych „Ruch” SA, a wydrukowane (w kolorze) przez W.L. Anczyca i Spółkę z Krakowa. Wspomnianą kartkę z grupą Perseusza wydano w pierwszej serii pocztówek poznańskich tegoż malarza przed rokiem 1926 (nakładca i drukarnia te same).

Wróćmy do zagadki. Rewers kartki (ryc. 2) okazał się szczególnie interesujący i wskazał rozwiązanie. Nadawca kartki przedstawił się bowiem jako Zbigniew Langner. Nazwisko nie było mi obce, już się z nim zetknąłem. Pamiętałem, że to na pewno grafik, a w szczególności twórca ekslibrisów. Z zasobów Internetu (tam ponoć nic nie ginie) wynikało, że nadawcą był z pewnością Wiktor Zbigniew Langner, ofiara terroru nazistowskiego i komunistycznego (1939–1956)⁵, członek organizacji Wolność i Niezawisłość (WiN) o wielu pseudonimach (Cis, Jasny, Siew...). Treść korespondencji potwierdzała tożsamość, zawód oraz umiejętności plastyczne, a niezwykle przejmująca historia życia całkowicie uzasadniała umitowanie nie powietrza, słońca, wody i wolności.

Zachęcam wszystkich do zapoznania się z jego niezwykłą biografią (dostępna pod podanym adresem) zarówno z czasu

¹ Malarz (1891–1970) związany z Poznaniem (1920–1925); wtedy powstała duża seria akwrel, w większości wydana na pocztówkach; potem w Paryżu, a od 1941 w USA. Prezentowana kartka pochodzi z drugiej serii, przygotowana podczas pobytu w Paryżu.

² J. Mulczyński: *Pocztówki artystyczne z widokami Poznania w latach 1893–1939. Część I: 1893–1918*. Muzeum Narodowe w Poznaniu, Poznań 2001.

³ Tamże, s. 6.

⁴ J. Mulczyński: op. cit. *Część II: 1919–1939*. Muzeum Narodowe w Poznaniu, Poznań 2002.

⁵ <http://krakowianie1939-56.mhk.pl/pl/archiwum,1,Langner,5108.chtm>

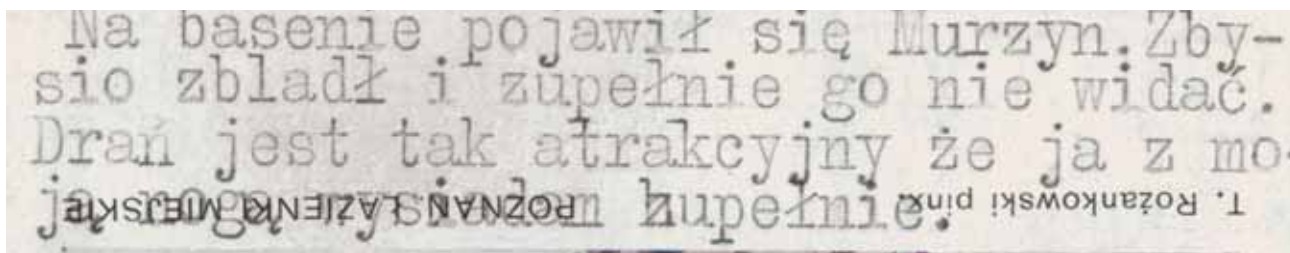
Stare warciańskie pocztówki...

zdobywania wykształcenia i umiejętności artystycznych, jak również z okresu wojennego (ciężko ranny w nalocie na eszelon, po wielu operacjach stracił jednak nogę), z jego okupacyjną działalnością konspiracyjną (zakończoną uwięzieniem) oraz powojenną działalnością w strukturach WiN, za którą w 1947 r. został skazany na karę śmierci (zamienioną na dożywocie, a po dziewięciu latach ciężkiego więzienia wypuszczony na mocy amnestii). Przez wszystkie te trudne lata tworzył jednak nieprzerwanie i w zasadzie utrzymywał się z działalności artystycznej.

W 1977 r. przekazał swój dorobek artystyczny Bibliotece Narodowej w Warszawie (ponad 10 tys. pozycji), która zorganizowała retrospektywną wystawę jego twórczości (1981 r.). Miał osiem wystaw indywidualnych, otrzymał wiele nagród i wyróżnień. Zmarł w 1985 r., w 1991 r. zaś na wniosek żony (żonaty od lipca 1939 r. z nauczycielką Elwirą Rybicką, dzieci nie mieli) Sąd Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warsza-

wie⁶, a wiele ważnych osób i instytucji miało exlibris jego autorstwa, choć tworzył exlibrisy osób niekoniecznie rzeczywistych: jako czyste dzieła sztuki (np. *Exlibris Robinsona Kruzo* czy *Kanciarstwiana Jednego Łobuzerskiego*), a przede wszystkim ta, że mam w zbiorach pocztówkowych oryginalny rysunek artysty, rysunek Afrykańczyka na pocztówkowej kopii akwareli innego, może znacznie bardziej znanego (przynajmniej w Poznaniu) malarza. Jest to zatem pocztówka ze wszech miar unikatowa, i to nawet z kilku różnych punktów widzenia. Mam także autograf Langnera na awersie (przynajmniej jego parafkę). Skonstatowałem ponadto, że ciekawość zbieracza pocztówek (badawcza!) oraz zainteresowanie rewersem umożliwiły mi zapoznanie się z biografią tego patrioty i artysty, jak również napisanie tego tekstu.

A na koniec raz jeszcze o samej pocztówce. Została wydrukowana już w nieco większym formacie niż te klasyczne ze „złotego wieku pocztówki” (wtedy maksimum 9 na 14 cm).

wie uznał wyrok skazujący za nieważny, uznając, że z akt sprawy wynika jednoznacznie, iż przypisane mu w wyroku czyny były ściśle związane z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego. Został odznaczony pośmiertnie Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Medalem za Udział w Wojnie Obronnej 1939.

Zastanawiałem się długo, czy mogę udostępnić treść rewersu pocztówki, bardzo osobistą przecież i wcale nie zdawkową. Znalazłem kilka argumentów aby to zrobić. Pierwszy, najprostszy i niezbyt ważki to ten, że piszący kartkę pocztową musi się liczyć, że poza adresatem ktoś korespondencję (jednak) odczyta. Drugi to taki, że kartka pochodzi ze zbiorów osobistych, została wystawiona na aukcji, pewnie przez spadkobierców artysty, co zatem wyklucza chyba anonimowość. A po trzecie i chyba najważniejsze! Otóż Dział Rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej posiada obszerną kolekcję jego 156 listów pisanych do żony z więzienia. Można się z nimi zapoznać (być może jednak nie wszyscy). Za to z kartką i jej rewersem mogą zapoznać się wszyscy. To jednocześnie pretekst do przypomnienia artysty.

Podczas przygotowania tekstu nasunęło mi się kilka ważkich myśli. Po pierwsze ta, że prace Langnera są nadal i ciągle w obiegu. Są wystawiane na aukcjach (w domach aukcyjnych, i to nie tylko polskich). Istnieje lista jego najważniejszych

Pocztówkę użyto dopiero po 30 latach od wydania. Przeleżała w kolekcji nadawcy (albo w teczce materiałów korespondencyjnych), aż dojrzała do wysłania. Ciekawy mógł być motyw i czas jej nabycia (moim zdaniem jeszcze przed drugą wojną światową). Na awersie tej pięknej pocztówki (i wcześniejszej akwareli) jest wszystko, czego oczekivalibyśmy od łaźniaków rzecznych. Jest piaszczysta plaża i piękny budynek nowo oddanych łaźni nad Wartą w Poznaniu, są liczni plażowicze, parasole, piłki, koce oraz ciekawe stroje (pasy strojów męskich zarówno pionowe, jak i poziome, ich stroje osłaniają zarówno dół jak i górę tułowia, zaś u Afrykańczyka już tylko dół, są tam przebieralnie, przyrządy do ćwiczeń gimnastycznych itd. Zaś sam budynek o ciekawej architekturze, otoczony zielenią, prezentuje się w wizji artysty wspaniale! ♦

Bogdan J. Wosiewicz

Pocztówka pochodzi ze zbioru autora. W podpisach wskazano miejsce i obiekt, rok wytworzenia pocztówki, także informacje o nakładcy, miejscu wydania i obiegu pocztowym. Stosowano skróty: nakład. = nakładca i o.p. = obieg pocztowy).

⁶ <http://ekslibrispolski.pl/>

Ryc. 1. Plaża i budynek Łazienek Miejskich w Poznaniu „na Bociance” nad Wartą w akwreli Teodora Rożankowskiego z tajemniczym rysunkiem Afrykańczyka

W zbiorach autora; nakł. Pol. Tow. Księgarni Kolejowych „Ruch” S.A., 1929, o.p. 16.07.59

Ryc. 2. Interesujący rewers pocztówki, z ciekawym i pięknym tekstem, adresem i autografem nadawcy, datą korespondencji i znaczkiem o aktualnej wówczas problematyce (III Zjazd PZPR) oraz ze stemplem potwierdzającym obieg pocztowy

W zbiorach autora; nakł. Pol. Tow. Księgarni Kolejowych „Ruch” S.A., 1929, o.p. 16.07.59

